

Het Koloniaal Weekblad

Orgaan der Vereeniging

OOST EN WEST

„Het Koloniaal belang is een algemeen Nederlandsch belang.”

Opggericht door Kolonel E. V. L. van Zuylen, 21 Maart 1900.

Abonnementsprijs per jaar:

Vrij aan huis of franco per post binnenland, bij vooruitbetaling. f 2.50
 Voor Oost-Indië en het Buitenland f 4.—
 Afzonderlijke nummers 0.05

Prijs der Advertentiën:

Per vakje f 2.—
 Bij contract reductie.

MEDEDELINGEN of INGEZONDEN STUKKEN moeten worden geadresseerd „aan de Redactie-Commissie”, en gezonden aan de Presidente: 7a HEERENGRACHT, DEN HAAG.
 Voor Administratie en Verandering van Woonplaats wende men zich tot den Heer W. VAN DER ZIJL, 51 Verhulststraat.
 Voor Advertentiën tot de Drukkerij „LUCTOR ET EMERGO”, AMALIA VAN SOLMSSTRAAT, Telefoon 4424, beiden DEN HAAG.

LEDEN of ABONNÉ's, die het Weekblad niet tijdig ontvangen, of zij die VERHUIZEN worden verzocht hiervan bericht te zenden aan den Administrateur, Verhulststraat 51, Den Haag.

INHOUD: De arbitrale beslissing van 4 October 1899. — Nieuw reglement voor het Weduwen- en Weezenfonds van Europeesche burgerlijke ambtenaren in Nederl.-Indië. — Populaire kennis van Indië. — Uit de Oost-Ind. Mail. — Personalía. — Suriname. — Curaçao. — Wat de Inlander zegt. — Wat de Chinees vertelt. — Van Vreemde Koloniën. — Oost- en West-Ind. Literat.-Overzicht. — Leestafels. — Offic. Berichten.

De arbitrale beslissing van 4 October 1899.

In een vorig nummer deden wij de toezegging te rug te zullen komen op de scheidsrechterlijke beslissing van 4 October 1899 in de grenskwestie tusschen Venezuela en Britsch-Guiana. Wij noemden die beslissing eigenaardig. Ziehier (waarom. Het vraagstuk zelf, waarin Engeland een alles behalve mooie rol heeft gespeeld, stellen we als bekend. Door de Vereenigde Staten daartoe gedwongen, bewilligde Engeland eindelijk in een arbitrage. Het scheidsgerecht was samengesteld uit 2 Engelschen en 2 Amerikanen, gepresideerd door den Russischen hoogleeraar De Martens. De Engelsche leden waren Charles Russell, Lord Chief Justice en Lord Justice Collin, de Amerikaansche Fuller, President van en Brewer lid van het Hoog-gerechtshof te Washington. De Engelsche aanspraak werden toegelicht door Sir Richard Webster, die van Venezuela door den oud-president der Vereenigde Staten, Harrison.

Het scheidsgerecht hield zijn zittingen te Parijs. Deze duurden van 15 Juni tot 4 October 1899, dus meer dan 3 maanden.

Nooit is er ernstiger studie gemaakt van de aardrijkskunde van deze streken; de verzameling kaarten, door beide partijen bijeengebracht, was in waarheid overstelpend. En nu de uitspraak na zooveel studie, na zoo grondig onderzoek. Het scheidsgerecht had in opdracht de grens aan te wijzen tusschen Venezuela en Britsch-Guiana. De aanhef van de uitspraak, die wij in het Fransch voor ons hebben, luidt dan ook: „Nous, arbitres soussignés, enz., nous décidons et arrêtons définitivement que la ligne frontière entre la colonie de la Guyane britannique et les Etats-Unis du Vénézuéla est la suivante:”

Hier zal dus volgen de aanwijzing van de grens tusschen Britsch-Guiana en Venezuela? Niets minder, maar ook niets meer. Welnu, dat is niet het geval. Wij willen van onze lezers niet te veel eischen door de geheele grensaanwijzing, die een halve pagina druks beslaat, hier over te schrijven. Die de geheele kronkelende lijn wil volgen, zie in de „Questions diplomatiques et

coloniales” Tome VIII. p. 257—266. het artikel van Henri Froidevaux: „La fin du conflit anglo-vénézuélien” (met 2 tekstkaarten) of de voortreffelijke uiteenzetting door Mr. J. B. Breukelman, gegeven in zijn artikel: „De beslissing in het Britsch-Venezuelaansch grensgeschied” in het Tijdschrift v. h. Kon. Nederl. Aardrijksk. Genootschap van 28 Febr. 1900.

Van de kust tot het Roraima-gebergte wijst de lijn de grens aan tusschen Britsch-Guiana en Venezuela. Daar had de arbitrale uitspraak dus moeten eindigen. Maar zij gaat verder en stelt, wat niet gevraagd was, de geheele grens vast tusschen Britsch-Guiana en Brazilië in — omdat de Corantijn als de grens tusschen Britsch- en Nederlandsch-Guiana wordt aangenomen — ook die tusschen deze koloniën.

De laatste aanwijzingen van de grenslijn luiden n.l.: „.....ensuite le thalweg du Takoutou jusqu'à sa source; de là une ligne droite jusqu'au point le plus occidental des monts Akarai; ensuite la ligne de faite des monts Akarai jusqu'à la source du Corantin, appelée rivière Cutari”.

Wij cursiveeren deze drie onschuldig lijkende woorden: in den staart zit het venijn.

Het scheidsgerecht heeft dus zijn mandaat overschreden. Dat is niet tegen te spreken.

Hoe is het daartoe gekomen? Gedeeltelijk, maar ook slechts gedeeltelijk, is de gedragslijn te verklaren uit de omstandigheid, dat de uiterste eischen van Venezuela zich uitstrekten tot de Essequiborivier. Had het scheidsgerecht de grenslijn genoemd tot aan de bronnen van deze rivier, dan waren ten minste de overschrijding van het mandaat tot zekere hoogte te verontschuldigen geweest. Maar nooit of te nimmer is er een grond te vinden voor het vervolgen van de grensaanwijzing tot aan de Corantijn, dus buiten de uiterste grens van Venezuela's eischen. En waaraan ontleende de arbitrage-rechtbank het recht om incidenteel uit te maken, dat de Cutari la source du Corantin zou zijn? Zij was toch niet ingesteld om al de grenzen van Britsch-Guiana aan te wijzen. En meende zij reden te hebben om de grensaanwijzing verder te vervolgen dan tot aan de bronnen van de Essequibo, waarom dan niet geëindigd bij la source du Corantin? Waarom moesten de woorden „appelée rivière Cutari” er bij?

Het scheidsgerecht, uit zulke kopstukken samengesteld, wist natuurlijk, dat het zijn mandaat had overschreden; daarom liet het op de aanwijzing van de grenslijn deze woorden volgen: „Etant entendu que la ligne de délimitation déterminée par ce tribunal réserve et ne préjuge pas les questions actuellement existantes ou qui pourront surgir pour être résolues entre le gouvernement de Sa Majesté britannique et la République du Brésil ou entre cette dernière république et les Etats-Unis de Vénézuéla”.

Voor Nederlandsch-Guiana dus geen reserve!

De beslissing is door het scheidsgerecht met algemeene stemmen genomen. Dit maakt zeker de overschrijding van het mandaat niet duidelijker.

Brazilië is zoo wijs geweest onmiddellijk tegen de uitspraak te protesteeren. Ook onze regering heeft aan de Britsche medegedeeld, dat wij ons niet gebonden achten door de incidentele uitspraak van het scheidsgerecht, en Engeland heeft geantwoord, het daarmee eens te zijn. Met welk gevolg hebben wij in ons nummer van 27 Februari gezien.

Op de schetskaart, door de Regeering overgelegd bij de Memorie van Antwoord betreffende het tusschen Nederland en Brazilië gesloten grensverdrag, ingezonden bij brief van 13 Januari 1908, wordt dan ook de vraag, of de Koeroeni dan wel de New River de grens uitmaakt, onbeslist gelaten.

Bij zulk een voortreffelijke samenstelling van het scheidsgerecht niet aan een blunder kunnende gelooven, hebben wij gezocht naar eene verklaring. Zou het geheel onaannemelijk zijn, dat de uitstrekking van de grensaanwijzing tot aan de Corantijn en de zoo onschuldige klinkende woordjes „appelée rivière Cutari” in de uitspraak zijn gekomen op initiatief van de Engelsche leden? Maar hebben dan de 2 Amerikanen en de Rus geslapen? Hadden zij niet moeten aandringen op een reserve ook voor Nederlandsch-Guiana? Wij zullen waarschijnlijk nooit den loop van zaken te weten komen. Onbekend met de van onze zijde meermalen opgeworpen vraag, welke der beide rivieren, de Coeroeni of de New River, de hoofdri- vier en, als zoodanig, de grens vormde, zullen de voorzitter en de leden van het scheidsgerecht wel niet geweest zijn. Wij willen slechts op eenige datums wijzen: in het December-nummer 1898 van het Tijdschrift v. h. Kon. Nederl. Aardrijksk. Genootschap verscheen van de hand van Dr. H. D. Benjamins een artikel getiteld „De grenzen van Nederlandsch-Guiana”, waarin de kwestie werd uiteengezet, toegelicht o.m. door kaarten van Schomburgk en Barrington Brown, voor zooveel de Corantijn betreft. Op de West-Indische tentoonstelling in het Koloniaal Museum te Haarlem, geopend 15 Juli 1899, was te zien de juist verschenen Kaart van Suriname, door W. L. Loth, waarop de Nieuwe rivier als grens tusschen Nederlandsch- en Britsch-Guiana is geteekend. Zulke kaarten vinden spoedig haar weg naar het Britsch Museum. De zittingen van het scheidsgerecht duurden van 15 Juni tot 4 October 1899. De mogelijkheid is niet uitgesloten, dat de Engelsche leden — misschien ook de andere — Loth's kaart onder de oogen hebben gehad. In dat geval zouden de woorden appelée rivière Cutari de betekenis kunnen hebben van een démenti. De deskundigen spreken van een res inter alios acta, die ons niet aanging. Zeer juist! Maar was het zoo heel zeker, dat, wanneer het kwam tot een grensregeling tusschen Nederlandsch- en Britsch-Guiana, Engeland zich niet zou beroepen op de meening van een

scheidsgerecht, uit zulke eminente mannen samengesteld, dat de zaken zoo grondig had onderzocht?

Waarom deze oude koe uit de sloot gehaald? Omdat wij het nuttig achten al wat met de westelijke grens van Suriname in verband staat, levendig te houden, zoolang er nog geen grensregeling door een scheidsgerecht of bij tractaat bestaat.

Waar de Minister van Buitenlandsche Zaken verklaard heeft, dat de opmerking, in de Eerste Kamer gemaakt, dat uit de laatst bekende nasporingen zou gebleken zijn, dat de New-River de eigenlijke Corantijn is en diensvolgens de grens zou vormen tusschen Suriname en Britsch-Guiana, op een dwaling berust (zie ons nummer van 27 Februari), zullen wij dan ook de exploraties van Schomburgk en Barrington Brown in een onzer volgende nummers nader bekijken. ***

Nieuw reglement voor het Weduwen- en Weezenfonds van Europeesche burgerlijke ambtenaren in Ned.-Indië.

Bij Koninklijk besluit van 17 Maart j. no. 32 (Staatsblad no. 99) is het in hoofde genoemde nieuw reglement vastgesteld. Aangezien vele lezeressen en lezers van dit weekblad daarin zullen belang stellen, volgen hier de voornaamste bepalingen en speciaal de afwijkingen van het bestaande reglement.

Deelgenootschap.

Met uitzondering van hen, die den leeftijd van 18 jaren nog niet hebben bereikt, zijn alle mannelijke en vrouwelijke Europeesche burgerlijke ambtenaren deelgenoot in het fonds. De beperking tot een bezoldiging van f 30 of meer 's maands is vervallen omdat onder hen, die minder dan f 30 genieten, ook ongehuwden voorkomen, daarentegen zijn zij, die nog geen 18 jaren zijn, van deelgenootschap uitgesloten, hunne inkomsten zijn in den regel uiterst gering. Rooms-Katholieke geestelijken worden niet langer als deelgenooten aangemerkt.

Het deelgenootschap in het fonds wordt behouden door de gepensioneerde ambtenaren en kan behouden blijven door de ambtenaren, die zonder pensioen niet uit 's Lands dienst ontslagen worden en door de gepensioneerde ambtenaren, wier pensioen vervalt. Dit facultatieve deelgenootschap geldt echter alleen voor de vrouw, met wie zij bij het verlaten van den dienst of het vervallen van het pensioen gehuwd zijn, voor de kinderen uit dat huwelijk en voor de kinderen, die zij bij het verlaten van den dienst of het vervallen van het pensioen hebben.

Het deelgenootschap vervalt voor den ongehuwden gepensioneerden mannelijken ambtenaar, die den leeftijd van vijf en zestig, en voor de ongehuwde gepensioneerde vrouwelijke ambtenaar, die den leeftijd van vijftig jaren heeft bereikt, indien zij geen minderjarige wettige kinderen hebben. Huwt een gepensioneerde ambtenaar na zijn 65e jaar, dan hebben zijne weduwe en zijne bij haar verwekte kinderen geen aanspraak op uitkeering uit het fonds.

Deze bepalingen zijn nieuw en voor zoover de mannen betreft, geheel overeenkomstig de in 1908 in het reglement voor het weduwen- en weezenfonds der officieren van het Indische leger gebrachte wijzigingen. Zij, die vóór de in werking treding van het nieuwe reglement gepensionneerd zijn, kunnen verklaren, dat zij wenschen, dat die bepalingen voor hen buiten toepassing zullen blijven.

Contributieplicht.

Tegenover de aanspraken staat voor de deelgenooten de verplichting om aan het fonds bij te dragen. In het algemeen wordt door hen aan het fonds gecontributeerd over alle inkomsten, die ten oote van de Indische begroeting worden genoten.

De gewone contributie bedraagt voor mannelijke deelgenooten 5 en voor vrouwelijke 2½% dier inkomsten. Voor de laatsten is dus de contributie tot de helft gebracht van het tot dusver betaalde. Dit is geschied uit overweging, dat alleen aan kinderen dier deelgenooten uitkeeringen kunnen worden toegekend.

De buitengewone contributie bedraagt voor mannelijke deelgenooten één maand aanvangsbezoldiging en bij vermeerdering van bezoldiging de vermeerdering over één maand. Voor vrouwelijke deelgenooten is die contributie de helft der genoemde bedragen.

Verder is nog een huwelijkscontributie verschuldigd door gehuwden. Zij bedraagt voor mannelijke deelgenooten één maand bezoldiging of laatste genoten bezoldiging en bij vermeerdering van bezoldiging de vermeerdering over één maand; in beide gevallen e.q. verhoogd met een bepaald percentage, afhankelijk van de leeftijden van man en vrouw. Vrouwelijke deelgenooten betalen bij huwelijk slechts 30% van hare bezoldiging of laatste genoten bezoldiging en bij vermeerdering van bezoldiging 30% van de vermeerdering; alles berekend over één maand. Ongehuwden met kinderen, die bij hun overlijden aanspraak op uitkeering zouden kunnen maken, betalen als extra-contributie evenveel als de vrouwelijke deelgenooten, die in het huwelijk treden.

In één geval is de huwelijkscontributie niet verschuldigd, namelijk indien een deelgenoot een weduwe huwt, die een pensioen geniet, ten laste van een der koloniale weduwen- en weezenfondsen, dat gelijk of hooger is dan het weduwenpensioen, berekend naar zijn bezoldiging of laatste genoten bezoldiging. Is dit pensioen hooger, dan is slechts huwelijkscontributie verschuldigd naar den maatstaf van het verschil in bezoldigingen, waarnaar dit en het genoten wordende pensioen berekend zijn. In beide gevallen wordt bij overlijden van den deelgenoot pensioen toegekend tot een maximum van het vroeger genotene of het pensioen, berekend naar de laatste bezoldigingen van den laatsten echtgenoot. Wenscht de deelgenoot zijne echtgenote aanspraak op dubbel pensioen te verzekeren, dan heeft hij het volle bedrag der huwelijkscontributie te voldoen.

De gewone contributie wordt ingehouden van de landsinkomsten. De buitengewone wegens toetreding tot het fonds kan in eens worden voldaan of met bijberekening van rente à 5% 's jaars in 36 gelijke maandelijksche termijnen van de inkomsten worden ingehouden; die wegens vermeerdering van bezoldiging wordt in de eerste maand van de vermeerdering ingehouden. De huwelijkscontributie is in eens bij het huwelijk of bij het als gehuwde treetreden tot het fonds verschuldigd of wordt anders met bijberekening van rente à 5% 's jaars ingehouden van de bezoldiging in 36 gelijke maandelijksche en van het pensioen in Indië in 60 gelijke maandelijksche, in Europa in 20 gelijke driemaandelijksche termijnen. De huwelijkscontributie wegens vermeerdering van bezoldiging wordt ingehouden over de tweede maand van de vermeerdering.

Indien een deelgenoot niet binnen een jaar van zijn huwelijk heeft kennis gegeven, wordt het wegens huwelijk verschuldigde 10% hooger en wordt bovendien een boete verschuldigd van 1% van het oorspronkelijk verschuldigde voor elke maand, welke hij na dat jaar heeft laten verlopen.

Uitkeeringen aan weduwen en weezen.

Aan de weduwen wordt pensioen, aan de minderjarige kinderen onderstand toegekend. Het pensioen bedraagt 16 of 20% van de gemiddelde maandelijksche bezoldiging door den deelgenoot gedurende de laatste twee jaren van actieven dienst genoten; 20% indien dat gemiddelde f 100 of minder bedraagt. Het minimum pensioen bedraagt f 8, het maximum f 160 per maand.

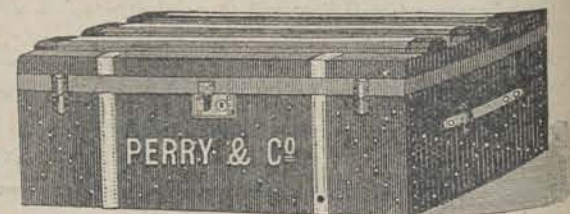
Een weduwe die hertrouwt, behoudt de helft van haar pensioen.

Bij ontbinding van haar huwelijk, hetzij door overlijden, hetzij door echtscheiding, treedt zij weder in het genot van het volle pensioen.

De onderstand voor kinderen, wier moeder pensioen geniet, bedraagt voor 1 kind f 6 of f 8 per maand, voor 2 kinderen f 10 of f 14, voor 3 f 13 of f 19, voor 4 f 16 of f 22 en voor 4 of meer f 18 of f 24; de hoogste sommen worden toegekend, indien het gemiddelde van de laatste bezoldigingen van den vader f 125 of meer per maand heeft bedragen.

Heeft de moeder geen aanspraak op pensioen, dan krijgt bij een aantal van 3 of minder kinderen ieder kind het 1/3 van het pensioen, dat berekend naar de bezoldiging van den vader aan een weduwe zou toekomen. Bij een aantal van meer dan 3 kinderen wordt voor de kinderen boven het aantal van 3 de hiervoren genoemde onderstanden voor halve weezen toegekend.

Zoolang de moeder wegens hertrouwen half pensioen geniet, krijgen de kinderen de helft van den

MAILKOFFERS.
DEKSTOELEN.
HANGMATTEN.

H. W. v. BRAKEL & Zn.

HOFMEDEN

PIET HEINSTR. 15 - TELEPH. H. 1767

FABRIEK VAN STIJLHAARDEN

INSTITUUT VOOR MEISJES

EXTERNAAT ————— BEPERKT INTERNAAT
KRONENBURGERSINGEL 2 en 4 NIJMEGEN (HOLLAND)

School- en Pensioengeld Internaat f 800.—

Met inbegrip der vacaties . . . f 1000.—

De Directrice: A. J. NELOR.

ONDER DEN SINT MAARTEN

— WONINGINRICHTINGEN —

J. A. POOL - INGENIEUR - HAARLEM

AMSTERDAM DEN HAAG ROTTERDAM

10 ROKIN

KNEUTERDIJK 2A

WIJNHAVEN 110

F. W. VAN WIJK = DAMES-

Tollensstraat 118. KLEERMAKER.

Teleph. 3235.

Speciaal adres voor:

PLUCHEMANTELS, BONTMANTELS

en TAILOR-MADE COSTUMES

NAAR MAAT.

WAROONG DJAWA

INDISCH RESTAURANT

à la Carte

Kortenaerkade 10 - DEN HAAG.

TELEPHOON No. 4882.

Dagelijks geopend van 12-7 uur. Voor uitzending wordt f 0.25 bestelloon gerekend, tenzij afgehaald.

N.V. PULP-, JAM- & CONSERVENFABRIEK
VRUCHTEN- & GROENTENDROGERIJ

PRINCENHAGE.

GEDROOGDE GROENTEN, GEDROOGDE AARDAPPELEN.

voor export en voor scheepsgebruik.

Offerte met monsters op aanvraag te bekomen.

onderstand voor volle weezen. Geen onderstand wordt uitgekeerd: a. aan weezen, die een burgerlijk ambt bekleeden, dat met f 300 in Indië met f 600 's jaars bezoldigd wordt; b. aan officieren; c. aan gesuwden. De uitkeeringen worden hier te lande geregeld door de Directie; in Indië door de administratie van het fonds.

De uitbetaling geschiedt driemaandelijks of maandelijks, zooals door den Minister van Koloniën of den Gouverneur-Generaal wordt bepaald. Bij vertrek naar Indië, of naar Europa, kan een voorschot van één maand op de uitkeeringen worden ontvangen. Op de uitkeeringen mogen bij administratieven maatregel geen andere kortingen worden verleend, dan die het reglement aangeeft.

Beheer van het Fonds en toezicht op dat beheer.

Het fonds wordt onder oppertoezicht van den Minister van Koloniën en onder toezicht van Commissarissen, beheerd door een Directeur in Nederland met een administratie in Indië. De Directie is gevestigd te 's-Gravenhage.

In Nederland regelt de Minister van Koloniën de wijze van beheer, van belegging der gelden, enz.; in Indië de Gouverneur-Generaal na overleg met den voornoemden Minister.

Jaarlijks wordt door de Directie een verslag aan den Minister ingediend, terwijl om de vijf jaren een wetenschappelijke balans wordt opgemaakt, in verband waarmee de deelgenooten verplicht zijn vragenlijsten betreffende hunne landsinkkomsten en hunnen socialen toestand in te dienen.

Bij het Koninklijk Besluit, waarbij het reglement is vastgesteld, is tevens bepaald, dat het op een nader te bepalen tijdstip in werking zal treden, en zijn bovendien enkele overgangsbepalingen vastgesteld. De voornaamste zijn de volgende:

Zij, die bij de in werking treding van het nieuwe reglement in het genot zijn van pensioen of onderstand, blijven die uitkeering behouden op den voet van het oude reglement. Dit blijft ook van toepassing op de reeds hertrouwde weduwen.

Hertrouwt een weduwe, nadat het nieuwe reglement in werking is getreden, dan wordt dat reglement voor haar van kracht. De bij de in werking treding bestaande facultatieve deelgenooten kunnen op den voet van het oude reglement deelgenoot blijven dan wel zich aan het nieuwe reglement onderwerpen.

Zooals hiervoren reeds medegedeeld, kunnen de reeds gepensioneerden verklaren, dat zij deelgenoot in het fonds wenschen te blijven, indien zij na hun leeftijd van 65 jaren te hebben bereikt, ongehuwd zijn en geen minderjarige kinderen hebben. Die verklaring moet binnen 6 maanden na de in werking treding van het reglement door de Directie of de Administratie van het fonds zijn ontvangen. Zij, die de verklaring hebben ingediend, zijn, na hun 65e jaar huwende met een jongere vrouw, de verhooging der huwelijkscontributie op den voet van het oude reglement en in eens verschuldigd. De huwelijkscontributie kan in 12 maandelijksche termijnen worden voldaan. Wordt aan die verplichtingen niet voldaan, dan hebben hunne uit het huwelijk eventueel na te laten betrekkingen geen recht op uitkeeringen uit het fonds.

Het ligt in de bedoeling aan alle deelgenooten in Europa een afdrak van het Koninklijk besluit met reglement en alphabetisch register te zenden en hen tijdig kennis te geven van het tijdstip van in werking treding.

's-Gravenhage, 26 Maart 1913. B.

Populaire Kennis van Indië.

Hield op 19 Maart jl. Mevrouw N. van Zuylen-Tromp in „Ons Huis” te Amsterdam een voordracht met een schat van lichtbeelden opgeluisterd over de kunstvlucht der Indonesiërs, welke met groote belangstelling door een breede schare gevolgd werd, niet minder succes behaalde de heer P. Wagenaar Reisiger in de dicht bezette bovenzaal der Sociëteit Vereeniging met zijn door mooie lichtbeelden verduidelijkte lezing betreffende zijn reis over Java en Sumatra.

Spreker opende met een hartelijk woord van welkom tot de aanwezigen te richten ter gelegenheid van deze eerste volkslezing der jonge Haarlemsche

afdeeling, waarvan hij de Secretaris is, en wees er op, dat bij haar de overtuiging bestaat, dat kennis van Indië liefde voor Indië met zich brengen zal. De belangstelling van het moederland voor Indië is zeer gering, de doorsnee-Nederlander heeft er de zonderlingste begrippen van. De weinigen, die ons tropenland gaan bezoeken, keeren terug met de wetenschap, dat Nederland trotsch kan zijn op het bezit van dit land vol onvergankelijke majesteit!

Deze lezing beantwoordde geheel aan het doel van „Oost en West”: Voor Indië op populaire wijze belangstelling bij alle lagen der Nederlandsche bevolking op te wekken en dankbaar zal zeker het aanbod van den heer W. R. worden aangenomen om tegen vergoeding van reiskosten, die voordracht in de maand April of in het volgend winterseizoen ook in de andere Afdeelingen te doen hooren.

Uit de O.-I. Mail.

De jongste berichten vermelden nog altijd cholera-gevallen te Batavia, en onder het opschrift: „Ongezond Malang” schrijft het Soer. Hblad:

„In de gevangenis is sedert eenige dagen een vreemde ziekte uitgebroken, welke aan acute berleri doet denken en waardoor 63 man werden aangetast, waarvan reeds 2 zijn overleden. De verschijnselen zijn opgezwollen hoofd en borst. Zekerheid, of men met bovengenoemde kwaal te doen heeft, schijnt nog niet verkregen; een geneeskundige commissie, die onverwijld een onderzoek in moet stellen, zal over dit geheimzinnige geval waarschijnlijk eerlang wel het nodige licht verspreiden.

Pest, cholera, typhus en pokken. Is het niet meer dan voldoende; moet dit er nu nog bijkomen om het gezondheidsoord van weleer tot een broei-nest van alle mogelijke denkbare narigheden te maken? Zoo vraagt het blad.

De N. Soer. Crt. deelt mede, dat in de afdeeling Djember in de week van 24 Febr.—3 Maart 101 pokken-grvallen zijn voorgekomen, waarvan er 17 een doodelijk verloop hadden.

Toeristenverkeer. Het vijfde jaarverslag over 1912 van de „Vereeniging Toeristenverkeer” deelt o.m. mede:

„Het jaar 1912 is in vele opzichten gunstig geweest voor het toeristenverkeer in Ned. Oost-Indië. Echter niet in alle opzichten, want de toename van het verkeer heeft ditmaal niet beantwoord aan de verwachtingen, die wij redelijkerwijze mochten koesteren.

1908 aantal toeristen 208. 1909 aantal toeristen 1007, een toename van 799. 1910 aantal toeristen 1936, een toename van 929. 1911 aantal toeristen 3269, een toename van 1333. 1912 aantal toeristen 3684, een toename van 415.

Het spreekt van zelf, dat naar mate het totaal grooter wordt, ook de toename percentsgewijze zal verminderen, doch een toename van slechts 13 pct. gedurende dit jaar, vormt zoo'n contrast met de 61 pct. van het vorige jaar, dat wij dit niet anders dan aan bijzondere redenen kunnen toeschrijven.

Die redenen zijn: het heerschen op Java van pest, pokken en cholera, de nieuwe toelatingsordonnantie dd. 1 April 1912, de oorlog tusschen Turkije en de Balkanstaten, de verkiezing van een president in Amerika.

Een Chineseesche Croeses. De richard Oei Tiong Ham te Soerabaja is voornemens het technisch atelier „Soerabaja” over te nemen, dat dan speciaal bestemd zal worden tot het verrichten van reparaties voor zijn eigen suikerfabrieken.

De Chineseesche gezant. Op 2 Maart j.l. kwam met de Rumphius te Priok aan de Chineseesche gezant bij onze regeering te 's-Gravenhage. Voor zijn ontvangst waren aanwezig o.a. de heer Canne, die hem namens den Gouverneur-Generaal zou begroeten, de consul van China, de majoor der Chinezen, verschillende andere Chineseesche officieren, en tal van vertegenwoordigers van den Chineseeschen groothandel.

Aan het station Kemajoran stonden een achttal auto's gereed.

Van dit station werd naar het hotel des Indies gereden.

Dienzelfden dag om vier uur ging de gezant een bezoek brengen aan de school van Tiong Hoa Hwe Koan op Patekoan, waar de kinderen hem toezongen.

Hillmer & Co.

Noordeinde 58. Telef. 1667.

PIQUÉ HEMDEN

f 2.75, f 3.50, f 4.—, f 4.50.

ENGELSCHHE HEMDEN

steeds de nieuwste Dessins

van af f 2.50.

Rijke keuze DASSEN.

Gemaakte en Zelfbinders.

N. V. ELECTRICHE DRUKKERIJ „LUCTOR ET EMERGO”

DEN HAAG.

RADEN ADJENG KARTINI.

Verschenen de DERDE DRUK van:

Door Duisternis tot Licht

Geïllustreerd.

Gedachten over en voor het Javaansche volk

VAN WIJLEN

RADEN ADJENG KARTINI.

Ingenaaid f 2.40.

Gebonden f 2.90.

DE TWEDE DRUK, DIE IN APRIL 1912 VERSCHIEEN,

:: WAS IN ENKELE MAANDEN UITVERKOCHT. ::

Uitvoerig Prospectus wordt op aanvraag franco toegezonden.

KLEERMAKERIJ E. STAAL

LANGE HOUTSTRAAT 18 - Telef. 3535

BOUWT

OP

„Oud-Wassenaer”,

„Groot-Hæsebroek”

- of „De Pauw”. -

■ ■ ■

Inlichtingen te bekomen bij de bekende Kantoren.

's Avonds was hij de gast van deze vereeniging. Een diner werd aangeboden en vuurwerk ontstoken.

Den volgenden avond had ten paleize te Buitenzorg een diner ter eere van den Gezant plaats, waaraan deelnamen de heer Canne, de consul van China, de secretaris van de Chineesche legatie, de adviseur voor Chineesche zaken, de heer Weitung en de majoor der Chineezers.

Leger-aangelegenheden. De Loc. verneemt, dat de intendant-dienst van Semarang den 1en April verplaatst wordt naar Magelang, waarna ook de genie-dienst zal volgen.

Het subsistentenkader zal spoedig worden opgeheven. De woning van den plaatselijken commandant wordt afgebroken.

Het 14de bataljon zal, als de kampementen gereed zijn, van Banjoebiroe naar Poerworeljo worden verplaatst.

Een strijd tusschen de orthodoxe en moderne richting. De Java bode schrijft: De regeringsadviseur v. Arabische zaken, Sejid Oesman bin Abdallah bin Akiel bin Jahja Alawi is een zeer orthodox man, die met leede oogen aanziet, dat vele Arabieren afwijken van de leer van den Profeet. Er gebeuren dingen, die wel is waar niet „charam” zijn, niet bepaald verboden, maar die „makroech” zijn, dus niet toegestaan.

Zoo is het hem een doorn in het org, dat de Arabieren met dassen om den hals rondloopen, dat zij jassen met een split van achteren dragen. Dat zijn allerlei dingen voor hem, die de ijdelheid opwekken en dus moeten worden nagelaten. Evenmin bevalt het hem, dat vele Arabische vrouwen zich in het openbaar zonder sluiers vertoonen, waardoor haar gelaat zichtbaar wordt.

Nu bestaat hier de vereeniging „Djameat Geir”, welke het doel heeft het oprichten van scholen op moderne leest geschoeid. Op de Arabische scholten leeren de kinderen niets anders dan den koran van buiten leeren en daarom werd door de hierboven genoemde vereeniging reeds een school op Tanah Abang opgericht, waar onderwijs gegeven wordt in lezen, schrijven, rekenen en waar ook gymnastiek op het programma staat. Tegen die school heeft Said Oesman voortdurend geageerd. Het kon hem bv. niet bevallen, dat op de wanden der schoollokalen Arabische spreuken worden aangebracht. Said Oesman telt veel aanhangers, die lang niet gesticht zijn over de moderne richting.

Tusschen de aanhangers der orthodoxe en moderne richting heerscht in den laatsten tijd nu een zekere spanning, die tot nu toe wel niet tot uiting is gekomen, maar waarop de aandacht der autoriteiten reeds is gevestigd. Dezer dagen liep bv. een gerucht dat Said Oesman zijn aanhangers had opgewekt de school op Tanah Abang af te loopen. Drie honderd Arabieren uit Mr. Cornelis zouden komen om de school te vernielen. Men was op zijn hoede, maar er gebeurde niets. Said Oesman heeft intusschen gedaan gekregen, dat de kinderen van zijn volgelingen de school niet bezoeken.

De I. P. geen rechtspersoonlijkheid. Bij Gouvern.besluit van 4 Maart 1913 No. 1 is; bij artikel 1, van het Hoofdbestuur van de te Bandoeng opgerichte vereeniging „De Indische Partij”, te kennen gegeven, dat op zijn verzoek om goedkeuring van de statuten dier vereeniging en mitsdien om erkenning als rechtspersoon, niet vatbaar is, op grond dat bedoelde vereeniging, als zijnde van Staatkundigen aard en bedreigende de openbare orde, ingevolge artikel 111 van het Regeerings-Reglement verboden is. Bij artikel 2 wordt de aandacht van den adressant gevestigd op het bepaalde bij de artikelen 5/3 Nos. 2 en 3 van de Algemeene Politie-strafreglementen voor Europeanen en voor de Inlanders in Nederlandsch-Indië.

De Java bode, waaraan wij dit ontleenen, voegt daaraan toe:

„Formeel is deze beslissing juist. Art. 111 R.R. is nog altijd van kracht. Of het echter verstandig is, waar toch verruiming van het recht van vereeniging en vergadering, naar de toezegging van den Minister van Koloniën, in de bedoeling der regering ligt, juist nu in de misschien noodzakelijke beslissing deze termen te vervatten, is een vraag, die wij niet dadelijk bevestigend zouden beantwoorden”.

Een protest. Te Semarang heeft een vergadering plaats gehad van vele leden der Indische

Partij, die zish gekrenkt voelden door een artikel in de Expres tegen de katholieken.

Een protest werd verzonden aan het Hoofdbestuur van de Indische Partij, meldt het Sem. H bld.

Inl. Vereenigingen. De N. Soer. Crt. meldt, dat de vereeniging Sarikat Islam op den 23en en 24en Maart een congres zal houden te Solo in den tuin van den Soesoehoenan.

Te Djombang is opgericht een vereeniging van Inlandsche vrouwen, „Wanita Kapti Hardjo”, die de belangen der Inlandsche vrouw behartigt, alsmede haar moreel hoopt op te voeren.

Ten behoeve van de meisjesschool Mardikenjo te Soerabaja zou 15 Maart een fancy-fair in den stadstuin gehouden worden. Slechts typisch Javaansche artikelen zullen worden verkocht.

Onder het inlandsche personeel der S.S. is opgericht eene „Buffetmaatschappij”, welke zal werken met een kapitaal van f1000, verdeeld in 500 aandelen van f2. Dit lichaam zal een inlandsche restauratie exploiteeren nabij het station Soerabaja-kota.

De regering heeft goedgekeurd de statuten van de vereeniging Perserikatatan Goeroe Goeroe, residentie Menado te Tondano.

De P. g. R. M. stelt zich ten doel:

- de voorgaande verbetering van het Inlandsche schoolwezen in de residentie Menado en de ontwikkeling van onderwijs in het algemeen;
- de behartiging der belangen van het Inlandsch onderwijzend personeel in de residentie Menado, inzonderheid de bevordering van hun ontwikkeling;
- onderlinge hulp in nood te verlenen en inzonderheid bij sterfgevallen van onderwijzers, hun weduwen en weezen bijstand te verlenen.

Emigratie naar de Lampongs.

In het ongunstig oordeel, onlangs in een artikel in De Locomotief uitgesproken door den vorigen leider van de emigratieproeven in de Lampongsche Districten, den controleur bij het binnenlandsch bestuur, N. Scheeltema, wordt blijkbaar door de regering niet gedeeld. Door haar is besloten de in het vorige jaar gestichte vijfde nederzetting van javaansche emigranten nader uit te breiden met 400 van Java afkomstige inlandsche gezinnen, en tot stichting in den loop van 1913 van eene zesde kolonie, waartoe 100 dergelijke gezinnen naar het daarvoor in gereedheid gebrachte terrein zullen worden overgebracht.

De eerste nederzetting, welke dagteekent van het laatst van 1905, telt ongeveer 480 gezinnen met 1600 zielen, de tweede, in het jaar 1906 opgericht, 425 gezinnen met 1425 zielen, de derde, in 1909 en 1910 gevormd, 500 gezinnen met 1600 zielen, de vierde, in 1910 en 1911 opgericht, 420 gezinnen met 1520 zielen en de vijfde nederzetting 100 gezinnen met 390 zielen.

In totaal zijn dus op het oogenblik ongeveer 1925 javaansche gezinnen, bestaande uit globaal 6550 personen, naar het zuiden der Lampongs op 's lands kosten overgebracht.

De nieuwe kolonisten worden, zooals bekend, niet meer door de regering, maar door de Lampongsche bank geholpen aan werkkapitaal. In Maart 1912 zijn de eerste kolonisten aangekomen, die met behulp van de bank zijn geëmigreerd. De hulp, die het gouvernement thans nog rechtstreeks aan de emigranten verleent, bestaat in de uitkeering van een bedrag van f22,50 aan het hoofd van elk emigranten-gezin voor de aanschaffing van uitrusting en voor leeftocht gedurende de reis naar de plaats van bestemming en verder vrij vervoer per spoor en per boot naar de Lampongs. Alleen ingeval de kolonist binnen een jaar na aankomst het kolonisatie-terrein verlaat, moeten het evenbedoeld bedrag en de transportkosten worden terugbetaald.

Wanneer de nieuwe wijze van kolonisatie door middel van de credietbank aan de verwachting beantwoordt, bestaat het voornemen de evenbedoelde uitkeering te beschouwen als een voorschot, dat later zal moeten worden terugbetaald.

Sedert September van het vorig jaar is de aan den resident der Lampongsche Districten toegevoegde controleur A. Coomans belast met de dagelijksche leiding der kolonisatieproeven. Over de wijze, waarop deze ambenaar zijn taak vervult, hoorden wij niets dan goeds. Zoo lezen wij in De Java bode.

Koninklijke
Brood- en Beschuitfabriek
LENSVELT NICOLA
VEENESTRAAT 23 DEN HAAG
LUNCHROOM

Specialiteit:

HAAGSCHE BESCHUIT
ROGGEBROOD IN BLIK VOOR EXPORT

BOEKHANDEL - KUNSTHANDEL
LEESINRICHTING VAN BOEKEN EN TIJDSCHRIFTEN
DE GROOT & DIJKHOFFZ
voorheen A. VAN HOOGSTRATEN & ZOON
PLAATS 27 - TEL. 2252 - DEN HAAG
LEVERING VAN SCHOOLBOEKEN VOOR ALLE
INRICHTINGEN VAN ONDERWIJS

Gebr. P. H. CAMINADA
LANGE HOUTSTRAAT 3
HAAG - Telefoon 713
SPECIAAL ADRES VOOR ALLE OPTISCHE ARTIKELN,
BRILLEN, KIJKERS, ENZ.
AANLEG EN ONDERHOUD VAN ELECTR. LICHT- EN SCHELGELEIDINGEN.

RIPPEN

PIANOHANDEL
PIET HEINSTRAT 42
ELANDSTR. 17 TEL. 4683

VERHUREN - STEMMEN

DAMES- EN HEEREN-MODEARTIKELN.

Handschoenen

VAN BOMMEL

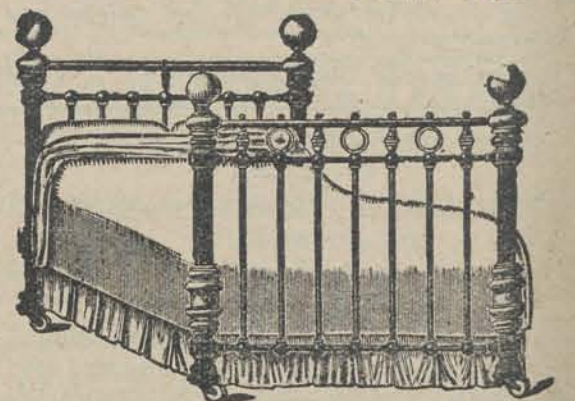
Telefoon 5501

DEN HAAG VLAMINGSTRAAT 8-10

Th. A. A. SIMONIS

34 GROENMARKT — OVER DE —
PRINSESTRAAT.

TELEFOON No. 2535 □ DEN HAAG

Specialiteit in **BEDDEN.**

— GROOTE KEUZE —
van af het beste tot het eenvoudigste.
MAGAZIJN GESLOTEN VAN HALF EEN TOT TWEE UUR.

PERSONALIA.

H. van der Hoeven. † Einde Febr. j.l. overleed te Salatiga de controleur van Salatiga, de heer H. van der Hoeven, na een ziekte van enkele dagen. De verslagenheid bij 't vernemen der treurige tijding was algemeen, want al was de overledene nog slechts betrekkelijk kort daar ter plaatse, toch had hij zich al vele vrienden gemaakt, schrijft de correspondent van het Soer. Hbld.

Onder groote belangstelling had de ter aardebestelling plaats. Aan de groeve werd gesproken door ds. Henneman, waarna de assistent-resident, de heer Van Santwijk, namens de familie een woord van dank voor de ondervonden sympathie uitsprak.

Een afscheid. Het controle-personeel te Soerabaja der staatsspoor nam 3 Maart op warme wijze afscheid van den gepensioneerden chef Dahmen, wien een souvenir werd aangeboden.

Zelfmoord. 27 Februari pleegde mejuffrouw Klein te Soerabaja zelfmoord door arsenicum in te nemen. Een ongelukkige liefde was de aanleiding hiertoe. Zie meldt De Javabode.

Generaal Ermeling. Dat generaal Ermeling, oud-hoofdvertegenwoordiger van de Billiton Maatschappij, ondanks zijn hoogen ouderdom, nog steeds man van zaken is en er niet aan denkt, zich geheel te onttrekken aan de moeite, welke zaken meebrengen, blijkt uit de omstandigheid, dat op de te Buitenzorg den 10en Maart a.s. te houden vergadering van aandeelhouders der Tegalwaroelands particuliere landerijen in Krawang) een voorstel van dien krassen grijsaard in belang der vennootschap zal worden behandeld, schrijft men aan het Soer. Hbld.

Zaak-Van Geuns. De behandeling van de zaak-Van Geuns smaadschrift tegen den vorigen resident, voor den raad van justitie zal Dinsdag 18 Maart begianen, meldt het Soer. Nieuwsblad.

De beklagde zal zichzelf verdedigen.

Bisschoppelijk Bezoek. De N. Soer. Crt. meldt, dat de bisschop van Singapore voornemens is in Mei of Juni a.s. een bezoek te brengen aan Java.

Suriname.

De 4 Maart ingediende begroting voor 1914 bevat geen nieuwe voorstellen van eenige beteekenis in verband met den economischen toestand der kolonie, tenzij men als zoodanig de telephonische verbinding van Uitkijk met Groningen wil beschouwen. In hoofdzaak is het een gaande houden van de zaken, zegt De West van 4 Maart.

Zich voorbehoudende op enkele punten nader terug te komen, geeft het blad een overzicht in volgelucht:

De uitgaven worden geraamd op ruim 7 miljoen, waarvan bijna de helft uit geleende gelden te bestrijden.

De opbrengst der eigen gewone middelen is geraamd op ruim 3 miljoen gulden, wat ruim een ton meer is dan voor 1913 is geraamd, doch een kwart ton minder dan de werkelijke opbrengst van 1912.

Het subsidie is geraamd op f 779,028, of ruim 90 duizend minder dan voor het loopende jaar toegestaan. (De minister zal dus niet weder op surnumerairs hoeven te beknibbelen).

Het voornemen bestaat om bij nota van wijziging nog f 8000 aan te vragen voor de uitbreiding van het krankzinnigengesticht.

De het vorig jaar voorgestelde, doch door den minister afgevoerde wijziging in de formatie van het politie-personeel, is wederom voorgesteld, zoo ook het voorstel tot aanstelling van een tweeden adjunct-commies op het politiebureau.

De gouverneur wenscht de tijdschoten af te schaffen, behalve het middagschot te Paramaribo en Nickerie. Het voorstel geeft een besparing van f 1500.

De het vorig jaar door de staten afgestemde uitbreiding van het personeel ter administratie, wordt opnieuw voorgesteld, als dringend noodig, vooral in verband met de nieuwe comptabiliteitswct.

Voorgesteld wordt het subsidie voor de Ev. Broedergemeente van f 16,000 te verhoogen tot f 19,000, met de bedoeling in 1915 het subsidie te brengen op f 21,000.

De volgende subsidies worden voorgesteld:

f 2400 voor het r.-kath. opvoedingsgesticht voor kinderen van Britsch-Indische immigranten, dat thans 20 kinderen telt;

f 1800 voor het Kinderhuis op Saron, dat thans 22 kinderen telt;

f 2000 als maximum subsidie voor het op te richten Tehuis voor leerlingen der firma C. Kersten en Co.;

f 2300 extra subsidie voor Bethesda, als tegemoetkoming in de kosten van verplaatsing der directeurswoning.

Voor eenige verbetering in voeding, kleeding, meubilair enz. in het gesticht voor ouden en gebrekkigen ('s Landsgrond) is f 3295 uitgetrokken. Het traktement van den directeur wordt in beginsel bepaald op f 1500 à f 2100.

Voor de rubberonderneming Slootwijk is gerekend op f 87,686,39, of — indien de bacovennitvoer wordt gestaakt — f 95,440.

Voor den geneeskundigen dienst wordt de aanstelling van een adjunct-commies voorgesteld in verband met het plan om gegevens te verzamelen omtrent heerschende ziekten en de sterfte onder zuigelingen. De bedoeling is een consultatie-bureau voor lijders aan tuberculose, een ooglijders-polikliniek en een zuigelingen-polikliniek te openen.

Voorgesteld wordt voor de armenpraktijk in de stad voortaan een vasten geneesheer aan te stellen op hetzelfde traktement als districts-geneesheeren genieten. De vier particuliere geneesheeren, thans belast met die praktijk, zullen dan belast worden met het schooltoezicht en behandeling van trachoomlijders, en daarvoor f 400 toelage genieten.

In Nickerie zal een civiel geneesheer worden aangesteld. De standplaats Republiek vervalt.

Voor onderhoud en verbetering van landsgebouwen wordt wederom f 90,000 voorgesteld, als onvermijdelijk minimum, en voor verbetering der straten f 15,000.

Voor verbetering van watervoorziening op Gr-Chatillon wordt op f 10,000 gerekend, te verdeelen over 2 jaren.

Voor verdere verbetering en uitbreiding der brandweer is f 12,000 uitgetrokken.

Voor den allernoodzakelijksten bouw van een paviljoen bij de infirmerie van Nickerie is f 15,000 bestemd.

De telephonische verbinding van Uitkijk met Groningen wordt op f 2500 geschat.

Het voornemen bestaat, 2 barkassen te veranderen in motorbooten, wat voordeliger is dan aan schaffing van nieuwe boten.

Voorgesteld wordt, wegens den stijgenden prijs van levensmiddelen, de toelage aan gezagvoerders voor voeding te verhoogen.

Hierbij is ook rekening gehouden met het feit, dat de vroegere toelage geheel onvoldoende was.

Monument voor wijlen Z. M. Willem III.

Er is alle kans, dat het gouden emancipatiefeest in Juli a.s. zal worden opgeluisterd door de inwijding van een gedenkteeken, verband houdend met de afschaffing der slavernij, schrijft De West.

Het voornemen bestaat, aan den voorgevel van het gebouw der administratie van financiën, een frontspiece aan te brengen met kopstuk van koning Willem III, onder wiens regeering de slavernij in Suriname werd afgeschaft.

Dit kunstwerk is reeds hier aangekomen. Het bestaat uit een ellipsvormig medaillon, waarop de beeltenis van wijlen Willem III is aangebracht. Rond het medaillon slingeren zich de takken met laurierbladen, met de symbolische oranje-appels, zoo dik als vuisten, en de verbroken kettingen en boeien.

Het medaillon is van bruin brons, de decoratie daaromheen van groen metaal.

Het kunstwerk is geleverd door een fabriek te Delft: Braat's Koninklijke Stoomfabriek van werken in zink en andere metalen.

Voor het vervaardigen van de beeltenis van den overleden vorst is gebruik gemaakt van een photographie van wijlen Z. M. Willem III, naar een schilderij van Pienemann, door Hare Majesteit de Koningin uit haar huis-archief afgestaan, ten einde de grootst mogelijke gelijkenis te verkrijgen met den Koning op het tijdstip van de vrijmaking der slaven.

Voor het Surinaamsche comité trad in Nederland op de architect Salm van Amsterdam.

Als voorzitter van het comité, dat hier eenige jaren geleden zoowat f 1200 inzamelde voor een monument ter eere van Willem III, fungeert op dit oogenblik de heer W. L. Loth.

1ste Rotterdamse
Maatschappij van verzekering tegen ongevallen
Oude havenkade Nr. 1. Plan C, Rotterdam.
Directie: P. R. MEES, J. BRUNSTING
Individueele ONGEVALLENVERZEKERING,
AUTOMOBIELVERZEKERING, Enz. Enz.
VRAAGT PROSPECTUS.
Hoofdvertegenwoordiging voor Ned. Oost-Indië
te SOERABAIA.

GENEALOGISCH-HERALDISCH BUREAU CARL KÖFFLER

's-GRAVENHAGE - 22 SUEZKADE.

- Belast zich met:
- 1e. het verstrekken van inlichtingen op het gebied van geslachts-, wapen- en zegelkunde in den uitgebreidsten zin;
 - 2e. het nasporen van familiebetrekkingen, zoowel binnen- als buitenslands;
 - 3e. het opsporen van familiewapens en zegels;
 - 4e. het samenstellen van zoo volledig mogelijke geslachtsregisters en het opmaken van kwartierstaten onder overlegging der authentieke bewijsstukken;
 - 5e. het bijeenbrengen der benodigde wettelijke stukken ter eventuele erkenning, inlijving, of verheffing in den Nederlandschen Adelstand, alsook tot het officieel verkrijgen van naamsverandering;
 - 6e. het oplossen van onbekende wapens;
 - 7e. het teekenen en schilderen van hoofd-, alliantie- en kwartierwapens, zoowel op papier als perkament, paneel, enz.
 - 8e. het ontwerpen en leveren van ex-libris.

Redactie en Administratie van „Het Zoeklicht voor Genealogie en Heraldiek“.

VLEU PIA KUNSTSPEL- ORG VERHUUR. PIANO's van f 5.— VLEUGELS „ -8.— REPARATIE. RU Afd. Gebruikte SPECIELE INRICHTING voor de	GOOSEN & SWAGERMAN DEN HAAG - BOEKHORSTRAAT 149.°	GELS. NO'S. PIANO'S. ELS. p.m. of f 50.—p.j. af. „ -80.— „ „ STEMMEN. IL. Instrumenten. voor het GEREEDMAKEN TROPEN.
--	---	--

Aan Het Vaderland van 28 Maart ontleen wij het volgende bericht:

Den 1en Juli a.s. z:1 het 50 jaar geleden zijn, dat de slaven in Suriname werden vrijgemaakt.

Dit feit zal dan door de Evangelische Broedergemeente, die van oudsher het werk der zending in deze kolonie met veel zegen heeft gedaan, worden herdacht met een zeningsteest te Zeist.

Op aandringen van de „Maatschappij ter bevordering van het godsdienstig onderwijs onder de Inlandsche bevolking der Kolonie Suriname“, heeft zich een comité gevormd, dat wil trachten het Protestantische deel van het Nederlandsche volk zoo veel mogelijk tot deelneming aan dit feest op te wekken en tevens pogingen in het werk te stellen om aan de zending in Suriname een feestgeschenk aan te bieden namens het Nederlandsche volk, dat dan daarin zijn dankbaarheid zal kunnen uitspreken voor den zegen, dat 50 jaar geleden door een kloekke Regeeringsdaad van Koning Willem III en zijne raadslieden aan 45.000 negerslaven de vrijheid werd gegeven.

Het comité meent dat met deze feestgave een deel van een eereschuld zal worden afgedaan aan de Hernhuter Broedergemeente, die voor haar werk te weinig steun van Nederland zou hebben genoten.

Het bedoelde comité (het Suriname-comité 1863—1913) bestaat uit: G. C. baron Van Asbeck, 's-Gravenhage; A. H. Baudert, Zeist; jongvrouw H. B. de la Bassecour Caan, 's-Gravenhage; mevr. A. C. Diepenhorst, Amsterdam; J. W. Gunning J.H.zn., Amsterdam; R. Hasting (penningmeester), Zeist; ds. Th. Hellstrom, Haarlem; ds. G. van Hoogstraten (voorzitter), Zeist; mej. M. D. van Hoogstraten secretaresse), Zeist; jonkv. A. de Kempenaar, te 's-Gravenhage; jonkv. J. W. barsse Van Lijnden, Haarlem; P. E. Martin, Zeist; ds. W. S. Reichel, Zeist; mej. M. Van Schelven, Velp; mr. dr. C. F. Schoch, Amsterdam; ds. W. Verhoef, Zeist; mej. L. W. De Waal Malefijt, 's-Gravenhage; E. H. Weiss, Zeist; en H. Th. Weiss, Zeist.

Een boekje zal worden uitgegeven en voor 100 cts. verkrijgbaar gesteld van de hand van den populieren schrijver L. Penning, en waarvan de opbrengst zal strekken tot vergrooting van de feestgave. Voorts zullen sluitzegels, de slavenbevrijding allegorisch voorstellende, voor 1 ct. per stuk verkrijgbaar worden gesteld.

**

De West schrijft:

De onderhandelingen met de Fruit Co. mislukt? De firma ter Laag en Co. heeft telegraphisch bericht ontvangen, dat de heer ter Laag uit de Vereenigde Staten vertrokken is naar Europa.

De heer ter Laag heeft tot dusverre geen bericht gezonden over den uitslag zijner onderhandelingen met de Fruit Co., wat men als een zeer ongunstig teeken opvat.

Wellicht zullen door hem in Europa nog stappen worden gedaan voor den afzet der bacoven.

**

Men is tot de ontdekking gekomen — lezen wij in De West — dat de groene congo-bacove zich zeer goed leent om gekookt te worden genuttigd, bij wijze van bananen. Er zijn er zelfs, die de gekookte congo lekkerder vinden dan gekookte bananen.

Nog smakelijker is de geroosterde congo. Ook in dit opzicht kan zij de banaan vervangen.

In deze tijden van duurte is de ontdekking, dat de congo een goedkoop en smakelijk volksvoedsel kan opleveren, zeker van belang.

De congo, die men wil koken of roosteren, mag echter niet rijp zijn. Zij moet hard en groen zijn. De rijpheidsgraad driekwart, schijnt de beste te zijn.

**

Suriname van 25 Februari, de behandeling van de cultuurbank en van de begroting voor 1913 in de Tweede Kamer besprekende, schrijft o.m.:

„Eenmaal over de Cultuurbank aan den gang geweest, vond de Kamer het aardig over de begroting door te gaan. Ook dit is niet van eenig belang voor de kolonie geweest. Zelfs het tegendeel is waar. Want er is met groot gebrek aan kennis van zaken gesproken en de onjuistheden hebben door het gehele land geklonken, dank zij de Pers. Zooals wij reeds zeiden: de kolonie is over de tong gegaan. En er is niemand, die het voor

haar opneemt, niemand daar in het Moederland; niemand, die met doordachte betoogen de fabels, die over Suriname in omloop zijn, weerspreekt en de waarheid helder laat doorschijnen.

De heer van Veen heeft en de teleurstelling met den spoorweg en de mislukking der bacovencultuur op rekening gesteld van de „Jamlendigheid“ van de creoolsche bevolking“...

In ons nummer van 23 Januari hebben wij ons bepaald tot deze opmerking: „Het voorstel (de oprichting van een cultuurbank) werd bestreden door de heeren Van Veen en Van Vuuren; de argumenten, door hen aangevoerd, zullen wij laten voor hetgeen ze zijn“. Meer er van te zeggen achten wij den Moriaan geschuurd. De heeren meenen er toch alles van te weten. Wat wij nagelaten hebben, heeft echter Mr. H. J. Smidt in zijne brochure „Suriname en Nederland, naar aanleiding van de bacovenzaak“ gedaan. De kennismaking met dit krachtige, gedocumenteerde betoog zal „Suriname“ overtuigen, dat er in het Moederland wel menschen zijn, die het voor de kolonie opnemen.

**

Eenigen tijd geleden werd in de rubriek „Oosten West-Indisch Literatuur-Overzicht“ de aandacht gevestigd op de „Geschiedenis der belastingen in de kolonie Suriname“, door A. J. van Wieringen, lid van den raad van bestuur en administrateur van financiën in de kolonie Suriname.

Tegen de wijze, waarop de heer van Wieringen geschiedenis schrijft, komt de heer A. Coutinho, oud-lid der koloniale staten, op in een open brief in Suriname van 4 Maart. Wij tevelen het voortreffelijke betoog van den heer Coutinho aan ieder en in de eerste plaats aan de leden der Staten-Generaal ter lezing aan. De heeren Van Veen en Van Vuuren b.v. kunnen er leering uit trekken.

Suriname komt weer spoedig aan de orde in de Tweede Kamer; de Voorzitter stelt n.l. voor om in de vergadering van 8 April voor openbare behandeling aan de orde te stellen o.m. de oprichting van een cultuurbank in Suriname.

Wellicht heeft tegen dien tijd de heer Van Veen het blad Suriname van 25 Februari gelezen en vindt hij aanleiding eenige van zijne uitlatingen terug te nemen.

Curaçao.

De Cur. Ct. meldt het navolgende bericht:

„Sedert eenigen tijd loopt hier een gerucht, dat op de plantage Noordkant fosphaat is ontdekt. Wij vernemen thans uit goede bron, dat eene combinatie, bestaande uit den heer J. W. van Aalst te 's-Gravenhage, de heeren C. Winkelen Zonen en den heer C. S. Gorsira J.Pz.Ez. alhier, met de eigenaren een overeenkomst heeft aangegaan om de plantage te explooreeren. Met de Oranje Nassau van de K. W.-L. M. komt morgen hier aan de heer G. Duijffjes, mijnbouwinieur, die reeds in deze kolonie is geweest en in opdracht van het Gouvernement de St. Barbaramijn heeft onderzocht. De heer Duijffjes zal de leiding der exploratie van Noordkant hebben. Wij hooren, dat, indien daarmede een gunstig resultaat wordt verkregen, ook de plantage Waterloo zal worden onderzocht.

Wij hopen, dat het gelukken zal nieuwe fosphaatmijnen te ontdekken“.

Aangaande de werkstaking schrijft de Amigoe het volgende:

„Geheel in orde is het nog niet.

De 16 man van St. Thomas zijn met de Cheruskia weer daarheen teruggekeerd, de 36 Venezolanen zijn Donderdag 20 Febr. met de Philadelphia vertrokken.

Maar nu heeft de Maracaibo weer 104 man van Maracaibo aangevoerd om te helpen bij 't laden en lossen en overschepen. Deze werklieden zijn gehuisvest in het vroegere Hotel Leon aan de Kl. Werf. Met dat al hebben toch ook nog 30 Curaçonaars Donderdag gewerkt bij de Red. „D.“ tegen 50 cts. per uur.

Geen moeilijkheden werden ondervonden bij het lossen en laden van de Deutsche Bavaria, de Hollandsche Prins Willem V en de Spaansche Buenos Aires.

Eenige scheepstimmerlieden hebben ook het werk

W. KALDENBACH
WONINGINRICHTINGEN
IN OUDE EN MODERNE STIJLEN
VALERIUSSTRAAT 38
's-GRAVENHAGE

TEEKENINGEN EN BEGROOTINGEN
KOSTELOOS VOOR BELANGHEBBENDEN

DORDTSCHER BANK

's-GRAVENHAGE - KNEUTERDIJK 12-14
Behandelt alle BANKZAKEN.

MAGAZIJN VAN:

Heeren Hoeden

EDUARD PELGER

PRINSESTRAAT 35, :: 's-GRAVENHAGE

TELEPHOON 3902.

EN TOUT CAS

PARASOLS.

A. SCHRÖDER & Co.
GROENMARKT 25/26 's-GRAVENHAGE

ONTVANGEN:

EEN PRACHTCOLLECTIE
Zomerstoffen
ZEPHYRS EN MOUSSELINES

STALEN OP AANVRAGE VERKRIJGBAAR

TOKO BAHROE

Van Kinsbergenstraat 126, Intercomm.
bij de Prins Hendrikstraat, DEN HAAG. Tel. 4796.
SPECIAAL ADRES VOOR GOEDE SAMBALLANS EN BOEMBOE'S.
Firma BARNAS & DIEMERS, Importeurs.

VOOR INDIË.

DE AANGENAAMSTE, MOOISTE EN NUTTIGSTE
BEZIGHEID IS ZEKER HET FLUWELPLETTEN EN
SCHILDEREN. ONDERRICHT BIJ

Firma TENZER NOORDE NDE 139A
:- DEN HAAG :-
MAGAZIJN EN FABRIEK VAN SCHILDERSARTIKELLEN, VOOR-
WERPEN OM TE BRANDEN, SNIJDEN, ENZ.
RIJK GEILLUSTREERDE PRIJSCOURANT VAN HOUTWAREN
tegen inzending van 50 Cent FRANCO INDIË.

ervat tegen 25 cts. verhooging per dag, de overigen schijnen aanstaande week ook weer aan het werk te zullen gaan.

Van de Venezolaansche arbeiders werden Vrijdagmiddag 4 door de politie gearresteerd wegens dronkenschap en twist zoeken. Door de goede zorg der politie werden andere rustverstoringen voorkomen.

Verder hebben Donderdagmorgen een aantal stakers hun voormaligen werkgever, den heer De Vries, gelijk men dat hier noemt, begraven! Onder begeleiding van muziek van triangel en andere instrumenten trok men voor zijn huis op en neer.

Wij vinden het jammer, dat men, door aldus op te treden, zich recht zoekt te verschaffen, zoo dit recht bestaan; de stakers toonden zich hierdoor zeker niet van hun goede zijde en zoo iets is nu juist niet bevorderlijk, om zijn eischen ingewilligd te krijgen.

De politie slaagde er echter spoedig in de stakers te verspreiden en aldus andere wanordelijkheden te voorkomen.

.

Het onderstaande bericht, uit de Amigoe overgenomen, doet zien, hoe ver de werkzaamheden voor de nieuwe aanlegplaatsen en kaden der firma Maduro, in het Schottegat, reeds gevorderd zijn.

De Amerikanen hebben er slag van een zaak met voortvarendheid aan te pakken. Het is juist een maand geleden, dat Mr. Mc. Leod, ingenieur, met nog 3 andere Amerikanen op Curaçao aankwam, om voor rekening van de firma S. E. L. Maduro & Sons alhier den aanleg van werf en kaden aan het eilandje in het Schottegat te beginnen. Als men daar eens een kijkje gaat nemen, kan men zijn ogen nauwelijks gelooven, wat daar in dien korten tijd reeds tot stand is gebracht. Wie tegen den avond tegen half zes van de hoogte van den berg van Otrabanda of Scharloo zijn blikken naar dien kant richt, kan op eens tot twee malen toe kort en elkander een wolk van stook en stof van zand en steenen, 20 à 30 Meters hoog de lucht in zien vliegen en een 2 doffe slagen brengen hem op de gedachte, dat hier een geweldige ontploffing heeft plaats gegrepen. En zoo is het.

Op het eilandje, dat zich van 4 tot 6 M. hoog boven de oppervlakte van het water verheft, wordt voortdurend opgegraven. Doch daar de bovenlaag uit kalkrots is, moet dit door dynamiet van elks ander geslagen worden. Bijna honderd werkliejen uit de buurt van Noordkant enz. zijn hier dagelijks aan het werk en maken de talrijke boorgaten, die tegen den avond, met dynamiet gevuld en ontworpen met een elektrische leiding aan den hoofdkabel verbonden, door een enkelen ruk aan een kleine dynamo tot ontploffing worden gebracht.

Deze week waren wij er getuigen van, hoe eerst 2 en daarna nog 25 boorgaten werden uiteengeslagen. Vooral bij het laatste, waar de rots veel harder was, werden groote steenblokken losgerukt. Elk morgen worden die brokstukken van het eilandje weggevoerd.

In het geheel moet hier 15 à 20 duizend M3 rots verwerkt worden. Nu reeds reikt een dam van 300 voet lengte gemaakt van deze steenen, van af het eilandje het Schottegat in. Op een afstand van 5000 voet van daar is nog een andere dergelijke dam in wording. De beide punten van deze dammen, die ieder een lengte van ruim 300 voet krijgen, worden door een andere kademuur, gemaakt van palen van gewapend beton van 30 à 40 voet lengte, met elkander verbonden. Het vierde dam, daarvoor verkregen, wordt voor het grootste gedeelte gedempt, voor den opslag van kolen en steenen, een ander gedeelte, waar de zee voldoende diepte heeft, er van opgehouden voor de veilige ligplaats van barkjes en schoeners. Aan dien kant van de kademuur van 500 voet lengte, kunnen 2 grote stoombooten tegelijk kolen innemen of goederen lossen en laden. Als men weet, dat het Schottegat, op de plaats waar nu gewerkt wordt, hier en daar een diepte van 20 voet heeft, begrijpt men, hoe veel grondwerk er verricht, hoeveel steenen er weggevoerd, hoe diep de diepte wegzinken, vooraleer zoo'n dam van 5000 voet de oppervlakte van de zee uitsteekt. In de drie weken tijds hebben deze Amerikanen bovendien nog een groot vlot gebouwd, gekalefaterd, met waterdichte vergaarbakken er in. Donderdagmiddag liep dit vlot van stapel, zoo vlug

en handig als op Curaçao nog nooit vertoond was. Dit vlot heeft een laadvermogen van 120000 K.G. en is bestemd om een stoomhamer te dragen en bijbehorende machines, die bovengenoemde palen van 30 à 40 voet lengte van gewapend beton - tot 10 voet diepte in den zeebodem moet inpersen. Als na afloop dezer werkzaamheden de stoomhamer wordt opgeborgen, zal het vlot dienst doen als drijvend depôt voor den sleepdienst en voor het vervoer van lading naar de booten. Het kan een paar duizend zakken koffie tegelijk bergen en tevens later door een dak de goederen voor regen enz. beschutten.

De sleepboot Pocahontas heeft den geheelen dag volop werk, zoowel voor den sleepdienst in het Schottegat voor den aanvoer van werklui en materialen, alsook in de haven ten dienste der lossende en laddende booten. Zelfs heeft de firma Maduro op het oogenblik nog een andere motorboot in aanbouw, uitsluitend voor passagiersvervoer bestemd, die tegelijk 30 à 40 personen kan vervoeren. Deze wordt 36 voet lang, maar lichter gebouwd dan de Pocahontas en krijgt een motor van 25 P.Kr. Deze week vertoefde hier de heer F. Nehlsen, superintendent van de H. A. Line in Centraal-Amerika, resideerende op St. Thomas, die met de firma Maduro contract gesloten heeft voor de levering van steenkolen aan de schepen van de H. A. Line.

Voortaan zullen dus alle Deutsche booten, die Curaçao aandoen, zoowel op de uit- als thuisreis, hier kolen innemen.

Tegenwoordig heeft de firma Maduro de levering van steenkolen aan de Deutsche, Italiaansche, Spaansche, en Red D booten en alle marineschepen en verscheept zelfs de kolen naar Santa Domingo en Rio Hacha.

Curaçao krijgt ook als kolenstation hoe langer hoe meer beteekenis.

De kadewerken in het Schottegat worden een onderneming van groot belang voor den bloei van ons eiland, die den naam van onze haven nog meer zal verspreiden.

Tegen einde Juli of Augustus hopen de Amerikanen reeds alles kant en klaar te kunnen afleveren. Het is kranig!

.

We hebben in onze rubriek menigmaal gesproken over het Papiamentsch, de volkstaal van onze benedenwindsche eilanden.

Op het 7e Philologencongres te Groningen zeide Dr. A. A. Fokker het volgende, dat we ontleenen aan het Vaderland van 27 Maart j.l. over deze taal:

„De naam komt van papia, dat „spreken“ beteekent, en wil dus zeggen „spraak, taal“. Het wordt algemeen gesproken door de volksklasse op Curaçao, Bonaire en Aruba.

Het is bastaard-Spaansch, en niet een mengsel van Spaansch, Engelsch en Karaïbisch. Zeker 90 pCt. bestaat uit herkenbare Spaansche, 9 pCt. uit Hollandsche woorden. Verder zijn er een 25 Portugeesche en een paar Engelsche woorden en dan nog een element, dat wel Karaïbisch mag wezen. Aangezien de Portugeezen hier nooit nederzettingen gehad hebben, vermoedt spreker, dat de Portugeesche woorden niet rechtstreeks, maar door het Galicisch Spaansch hier gekomen zijn. Ook het Spaansch van Amerika heeft tal van Galicische en Andalusische eigenaardigheden.

Van de nog duistere woorden geeft spreker enkele voorbeelden, evenals van de honderden Hollandsche, zooals toeh, net, hopi (= veel), un tsi (= een beetje), ook in verbinding met Spaansche woorden of uitgangen, zooals no danki, danki Dios haktor (= hakker), blomtjinan (= bloemetjes). Ook geeft spreker voorbeelden van eigenaardige contaminaties.

Het herkennen der Spaansche woorden is dikwijls heel moeilijk, doordat zij zoo sterk verbasterd zijn, b.v. insultar tot soendra, terwijl ook de beteekenissen soms geheel gewijzigd is.

In het klankenstelsel komen in het algemeen geen afwijkingen voor van het West-Indische of Zuid-Amerikaansche Spaansch, wat spreker met tal van voorbeelden toelicht. Zoowel aan het begin als het einde der woorden zijn lettergrepen afgevalven; zoo is masja ontstaan uit demasiado.

In de vormleer heeft een groote vereenvoudiging plaats gehad, die vermoedelijk aan invloed van het Karaïbisch is toe te schrijven. Toch was dit, even-

BROOD- & BESCHUITFABRIEK
„DE OUDE VETTE HEN“
bij het STADHUIS - Telef. Haag 2480

GEOPEND den nieuwen
LUNCHROOM

A. SCHARENBERG,

HOFLEVERANCIER. Tel. interc. 2443.

ORFÈVRERIE CHRISTOFLE

Berndorfer Metallwaaren-Fabrik ARTHUR KRUPP,
BERNDORF N.O.

ALPACCA :: ALPACCA ZILBER.

ENGLISH AND AMERICAN PLATE-WARE.

Vernikkelde Huishoudelijke Artikelen
van bekende beste kwaliteit.

LUXE ARTIKELEN :: BYOUTERIEËN.

15, HOOGSTRAAT 15, DEN HAAG.

Specialiteit in Electriche Verwarmingsapparaten.

HET BESTE SYSTEEM EN DE BESTE KWALITEIT.

PIERRE SCHREINER

ZOUTMANSTRAAT 18-20-22-45

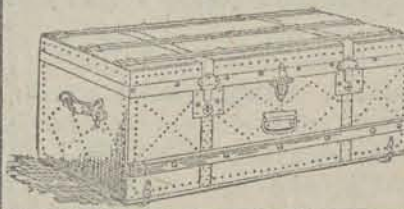
DEN HAAG

Bedden- en Meubelmagazijnen

BEHANGERIJ

STOFFEERDERIJ

W. POPPINK, Telefoon No. 4485.

PRINS HENDRIKSTRAAT
141-143 Den Haag.

Geheel gepantserde Hutkoffers. Voor het bagageruim, 100 cM. lang, 50 cM. breed, 50 cM. hoog, m. bak f 10.50. Voor de hut 100 cM. lang, 50 cM. breed, 30 cM. hoog, met bak f 9.— Voor de hutten der nieuwe booten 100 cM. lang, 50 cM. br., 40 cM. hoog m. bak f 9.50.

N.V. BERLITZ-SCHOOL M.J.

welbekend bij allen die met verlof in Nederland vertoeven.

Noordeinde alleen 42^B, boven Maison KRUL.

Telefoon 6318.

TALEN: DUI TSCH, ENGELSCH, FRANSCH,
ITALIAANSCH, SPAANSCH ENZ.

door ontwikkelde leeraren, uit de desbetreffende landen,
die eene zuivere uitspraak vrij van dialect bezitten.

Om teleurstellingen te voorkomen, lette men vooral op
het juiste adres Noordeinde 42b, boven maison Krul.

AMSTERDAM - Keizersgracht 300.

VERKOOPHUIS

GROOT HERTOGINNELAAN 103

VALERIUSSTRAAT

— Tramhalte lijn 3 — DEN HAAG

Eenig adres voor hen die zich goed en
voordeelig van nieuwe of TWEEDEHANDS
MEUBELN willen voorzien.

DAGELIJKS (ook des Zondags) GEOPEND

van 10-4 uur.

FIRMA W. ROELOFSEN

WIJNHANDEL

COLUMBUSSTRAAT 101 's-GRAVENHAGE

TELEFOON No. 2774

SPECIALITEIT IN FIJNE LIKEUREN,

WHISKY EN GEDISTILLEERD

als alle Amerikaansche talen, zeer gecompliceerd van bouw. Hoe die invloed geweest is, is zeer moeilijk na te gaan. Maar het voorvoegsel lo bij het futurum, de meervoudsuitgang nan enz. zijn stellig Karabisch.

Uitvoerig behandelt spreker de werkwoordsvormen, waarbij b.v. alle persoonsuitgangen vervallen zijn. Bij de naamvallen is het geslachtsonderscheid opgeheven, evenals de naamvalsverschillen bij de voornaamwoorden.

Ten slotte zegt spreker nog iets over de spelling, die uit den aard der zaak vrij willekeurig is. De Neerlandische geestelijken, die schoolboekjes in het Papiamento geschreven hebben, gebruiken b.v. een merkwaardig mengelmoes van Spaansche en Neerlandische klankvoorstellingen.

Of het Papiamento een toekomst heeft? Spr. twijfelt het. Op den duur zal het wel door het Spaansch of het Hollandsch verdrongen worden. Dat onze taal niet reeds meer doorgedrongen is op onze West-Indische eilanden, dan in het armzalig instopseltje van het Papiamento, strekt ons bestuur niet tot eer. De toestand is nu zoo, dat geen huisvrouw op Curaçao buiten de kennis van dit bastaardtaalje kan, wil zij behoorlijk met haar dienstboden kunnen omgaan.

WAT DE INLANDER ZEGT.

Onderwijs voor Inlanders. Boediardjo, 2e Secretaris van het Hoofdbestuur van de Vereeniging voor „Neutraal Hollandsch-Inlandsch Onderwijs”, deelt in Boedi Oetomo mede, dat het Zijne Hoogheid de Sultan van Djokdjakarta behaagd heeft aan deze Vereeniging een gift van f15000 te schenken. Voorts, dat Zijne Hoogheid alsnog goedgevonden heeft ter hoofdplaats Djokdjakarta een stuk grond af te staan ter keuze van het Hoofdbestuur, teneinde daar een school voor deze Vereeniging op te richten.

Nu zal binnenkort te Djokdjakarta een school verrijzen, zooals die door en voor de Inlanders gewenscht en verlangd wordt.

Behalve den dank en de eerbiedige hulde aan den Sultan, wordt ook dank betuigd aan Kandjeng Pangeran Ario Adipati Danoe Redjo den Rijksbestierder, door wiens bemiddeling deze vorstelijke gift werd verkregen.

De afdeling Soerakarta van deze Vereeniging telt reeds meer dan 2500 leden, terwijl onder ultimo December in kas aanwezig was een som van f2050. Het Bestuur heeft deze som met f1500 weten te vermeerderen. Een huis is voor school gehuurd, zoodat ook te Solo spoedig een onderwijsinrichting tot stand zal komen, die aan de behoeften en verlangens van de bevolking zal voldoen.

Het Hoofdbestuur hoopt, dat ook spoedig op andere plaatsen afdelingen gevormd zullen worden. Het wekt de leden tot gestadige werkzaamheid op, niet in ijver te verflauwen, niet stil te blijven staan, maar voort te gaan op den ingeslagen weg. De gelden zijn nog lang niet voldoende, om overal op Java de bedoelingen van deze Vereeniging ingang te doen vinden en uit te voeren. Denk nu niet, zegt het Hoofdbestuur, dat de scholen er toch zullen komen met behulp van de Regeering, die subsidie heeft toegezegd, dus dat het niet noodig is, langer te contribueeren, propaganda te maken of zich bij deze Vereeniging aan te sluiten. Zeg ook niet, dat het maar beter is, de bijeengebrachte gelden voor andere doeleinden aan te wenden. Als de leden er zóó over denken, zullen de scholen, die opgericht worden, spoedig weer verdwijnen, niet alleen door gebrek aan fondsen, maar voornamelijk door gebluschte belangstelling. Wij hebben geld, belangstelling en toewijding noodig. De contributies zijn zoo laag mogelijk gesteld, en binnen het bereik van een ieder. Komt dan gij a!en, die nog geen lid zijn en wordt lid! Tcont daardoor uw liefde voor de zaak.

De redactie van Boedi Oetomo voegt hieraan het volgende toe: Als men tegenwoordig de Indische, Maleische en Javaansche bladen leest, dan zijn beschuldigingen en verwijzingen aan het adres van de Indische Regeering en hare ambtenaren scheuring en inslag. Wij vragen ons af: Zijn ze gegrond, gerechtvaardigd en billijk? Wij zijn de eersten om aan te nemen, dat, wat het gouvernement tot nu toe gedaan heeft, nog niet alles is, wat noodig is voor het welzijn van den Inlander, maar

billijkheidshalve moeten wij toch erkennen, dat het nu toch in de bedoeling van het Gouvernement ligt om ons allen vooruit te helpen. Zooals bekend, bestaat het Inlandsch onderwijs reeds ongeveer zestig jaren. De eerste kweekschool werd in 1852 te Soerakarta geopend. Hoeveel Inlandsche scholen werden sedert dien tijd niet opgericht. Moeten wij het Gouvernement daarvoor niet dankbaar zijn? Ook voor de dessascholen, de subsidiescholen, de 1e en 2e klas-scholen, de kweekscholen, hoofdscholen, enz. Onze kinderen worden ook op de Europeesche scholen toegelaten, de lagere, de Hoogere Burgerscholen, de Koningin Wilhelminascholen, enz. Ook het departement van Landbouw en Nijverheid behartigt onze belangen. Landbouw- en cultuurschool zijn daar om van de belangstelling te getuigen; demonstratievelden, selectietuinen, veeartsenijschool, enz. Rechtsschool, en school voor Inlandsche officieren. Jammer alleen, dat dezen nog niet tot haar recht komen. De Inlanders zijn nu ook toegelaten tot betrekkingen, die vroeger alleen voor Europeanen waren weggelegd, zooals van opzichter bij den Waterstaat en der Burgerlijke Openbare Werken, bij de Post en Telegraphie. Moeten wij daarvoor niet erkentelijk zijn? En toch zijn wij nog niet voldaan. De Hollanders kennen den Inlander niet. De roerselen van ons hart zijn hun niet bekend. Wij zijn een gesloten boek, wordt dan gezegd. Komt, laten wij ons dan op gepaste wijze meer en meer bekend maken, zeggen wat wij op het hart hebben. Daartoe strekken de Vereenigingen, in de eerste plaats Boedi Oetomo, Mangoen Hardjo enz. Wordt lid van deze Vereenigingen en zegt aan uwe Besturen, wat zij gaarne zouden willen, opdat wij dat aan het Gouvernement kunnen mededeelen.

Te Djokdjakarta zal ook een Hollandsch-Javaansche school op Christelijken grondslag worden opgericht. Maanden geleden werd reeds een geschikt terrein op Biantaran aangekocht, even voorbij de brug Saidan—Biantaran. Veel zal echter moeten worden uitgegeven voor verhooging, omdat het terrein zeer laag is. Deze school zal bestemd zijn voor Inlandsche jongens. De Sinar Djawa verneemt, dat het storm zal loopen om plaatsing van leerlingen.

De Resident der Preanger Regentschappen heeft, volgens de Pembrita Betawi, het nieuwe gebouw geopend van de zendingskweekschool voor opleiding van Inlandsche onderwijzers en helpers bij de zending.

Hetzelfde blad vermeldt, dat een verloting zal worden gehouden van schilderijen, teekeningen, et-sen enz. ten bate van de kort geleden opgerichte vereeniging tot vorming van een studiefonds voor de opleiding van vrouwelijke Inlandsche artsen. De loterij moet f1000 opbrengen en is verdeeld in 400 loten ad f2,50 met 380 nieten. De trekking zou den 20en Maart van dit jaar moeten plaats hebben.

De Pantjaraan Warta vraagt mopperend weer: Moeten alleen de Christen-Inlanders geholpen worden? Met 1 Januari van dit jaar is te Djokdjakarta een Gouvernements lagere school geopend voor de kinderen van de daar woonachtige Ambonneezen. Wij gunnen — zegt het blad — die Ambonneezen gaarne die school, die wij ook zouden willen hebben, maar wat ons erg hindert is, dat de regeering nu weer onderscheid maakt tusschen haar eigen onderdanen en de godsdiensten, die hier beleden worden. Wij Inlanders, die zoo gaarne Europeesch onderwijs zonder Christelijken godsdienst willen hebben, zijn ten opzichte hiervan bij lange na nog niet tevreden gesteld. Maar omdat die Ambonneezen nu den Christelijken godsdienst belijden, was het van de regeering de overweging, dat hunne kinderen niet samen school mochten gaan met de kinderen van de Inlanders, die Mohamedanen zijn. Waarom? De Javaan wil vooruit en weet, dat onderwijs, zonder ook den Christelijken godsdienst er bij te pas te brengen, vooruit brengt. De Javaan schreeuwt om scholen, maar het gouvernement geeft ze niet; en wij hebben het geld niet om ze op te richten. Geef ons scholen, waar het onderwijs gelijk is aan dat der Europeesche lagere scholen, zooals de Ambonsche school nu voor de Christenen. Eerst dan, wanneer het Gouvernement ons zulke scholen schenkt, zullen wij het begrijpen, dat geen onderscheid tusschen rassen en godsdiensten gemaakt wordt. Maar helaas, Christelijke scholen worden gesubsidieerd, die toch ook van ons geld mede tot stand zijn geko-

Brackel & Broermann

DEN HAAG { Hoogstraat 37a, 39.
Lange Poten 43.
ROTTERDAM - Hoofdsteeg 34.
Uitrustingen voor INDIE en AFRIKA.

N. LOEB, Noordeinde 109. Kleding en Meubilering op termijnbetaling.

20 gulden, per maand 2 Gld.
40 " " " 4 "
60 " " " 5 "

Vestigt U in NIJMEGEN!

Voor inlichtingen wende men zich aan het SECRETARIAAT van

NIJMEGEN VOORUIT!

M. CROMMELIN, Voorzitter.
ALOYS B. JANSEN, Secretaris.

C. HOYNG,

SPIJSTRAAT 20/22 - DEN HAAG.
Amsterdam - Utrecht.

Onze geïllustreerde catalogus is een uitstekende handleiding om zich op huishoudelijk gebied in te richten.

Tafelserviezen - Glaswerk - Lepels
Vorken - Messen - Gasolinelampen.

PRIJSCOURANT GRATIS.

P. B. VAN MOORSEL & Co.

KERKPLEIN 11-12 TORENSTRAAT 5-8
NAAST HET HOOFDPOSTKANTOOR DEN HAAG
TELEFOON N°. 2598

SOEKDOOPST ADRES VOOR HET GEHEEL OF GEDEELTELIJK INSTALLEEREN VAN WONINGEN

AMERIKAANSCH

Tandheelkundige Inrichting

Dir. H. W. VALKENAAR, Amerik. Mec. Dentist.

GEVESTIGD:

's-GRAVENHAGE, Wagenstraat 19,
naast de Firma Pander.

HERMAN VOORHOEVE BLOEMIST

ZOUTMANSTRAAT 40c - DEN HAAG,
beveelt zich aan voor het aanleggen en onderhouden van Tuinen en Villa's.

Sluit zeer voordeelige abonnementen tot onderhoud.

Behangers en Stoffeers

Linoleums,
Tapijten,
Meubelen.

P. J. Veelo & Zonen
Den Haag
Lange Houtstr. 15b
Telefoon 6855.
Herderinnestraat 18
Telefoon 2049.

Den Haag

Lange Houtstr. 15b

Telefoon 6855.

Herderinnestraat 18

Telefoon 2049.

men. Wij ondervinden het, wij Mohamelaansche Javanen, dat de Christen onderdanen en de Christelijke godsdienst bevoordeeld worden, niettegenstaande zoo'n politiek in de Tweede Kamer toch gelaakt is geworden.

De Bintang Soerabaja, die dezen klaagtoon uit de Pantjaran Warta overneemt, voegt daaraan nog toe: Laat het Gouvernement ons toch niet den Christelijken godsdienst op deze wijze opdringen. Dat wekt ontevredenheid op en leidt tot verzet. Laat ieder vrij blijven in zijn eigen geloof of ongeloof. Ge krijgt anders gisting en brandstef.

Hulp voor Turkije. De Mohammedanen in Britsch-Indië hebben voor Turkije 20.529.000 roepies (1 roepie = p.l.m. 80 centen) ingezameld en opgezonden. Van dit geld was een som van 200.000 roepies afkomstig van een vrouw en 100.000 roepies van een andere vrouw. Tevoren werden reeds twee keeren belangrijke sommen ook al naar Turkije verzonden. Te Punjab heeft een rijk Muzelman de Turksche Regeering een renteloos voorschot van 20 miljoen roepies aangeboden. Dit bericht heeft de Sinar Sumatra uit de Liwaijoh Islam overgenomen, een blad, dat te Madras uitkomt.

De Islam en de kerstening. B. Ting Tong zegt in de Taman Sari over de beweging onder de volken dienaangaande, dat de Inlanders op Java maar moesten ophouden met gelden in te zamelen voor den Sultan van Turkije en beter deden, gelden aan Boedi Oetomo af te staan, waarop een zekere M. T., die het bovenstaande in de Pembrita Betawi aanhaalt, de volgende beschouwing geeft. De gewraakte inzameling van gelden deden wij uit godsdienstig-Islamitische overtuiging en liefde voor onzen Chalief, dien wij als zoodanig moeten erkennen, en niet om een vijandige houding tegenover het Gouvernement van N.-I. aan te nemen. Tot nu toe hebben wij immers zijne bevelen opgevoigd, de verbodsbepalingen geëerbiedigd. Zoolang Batavia de hoofdzetel van het N.-I. gezag is, is Batavia nooit in opstand gekomen. Hebben wij de belastingen, de verponding, opcenten, de pasarbasting, de gelden voor de verbetering van de kampongs, voor de nachtdiensten enz., dit alles niet steeds zonder mopperen opgebracht? Is dat geen bewijs, dat wij het N.-I. Gouvernement onderdanig zijn? Met Boedi Oetomo zijn wij ook ingenomen. Velen zijn lid van deze Vereeniging geworden, in de hoop, dat Boedi Oetomo hare beloften tot verbetering van onzen stoffelijken en geestelijken welstand zou nakomen. Wat heeft zij tot nu toe gedaan met de gelden, die haar voor het doel en onder hare verantwoordelijkheid gegeven werden? Wat wij van bestuursleden (afdeeling Batavia) en gewone leden gehoord hebben, zijn de gelden opgegaan zonder eenige verantwoording. Wat moeten wij daarvan denken? Moeten wij, die nu verder huiverig zijn geworden gelden voor Boedi Oetomo te besteden, voor dom uitgemaakt worden? Aan het Gouvernement geven wij, wat wij verschuldigd zijn. Met Boedi Oetomo hebben wij ook meegegaan. Wat mag ons verweten worden, als wij nu ook offers brengen voor onze geloofsgenooten, die als slachtoffers in den Balkanstrijd ongelukkig geworden zijn? De Sultan van Turkije is en blijft onze Chalief, de voorganger van ons geloof. Mekka en Medina zijn de heilige plaatsen, waarheen onze bliken steeds gericht zijn en blijven. Zijn wij daarom dom en onwetend? Dat is niet juist geoordeeld. Wij handelen overeenkomstig ons geloof.

Godwongen kerstening? Als Nederland ons dwingt, vervolgt de schrijver, om Christen te worden, zou Turkije dan niet het recht hebben, dit Nederland kwalijk te nemen? Zou Nederland rechtvaardig en billijk handelen, als het dat deed? Met dwang zou het niet ver komen. In ons hart zouden wij toch Islam blijven. Als een oprecht Christen door dwang den Mohamedaanschen godsdienst moest belijden, hij deed het met den mond ja, maar in zijn hart bleef hij Christen. En als 't kon zou hij zich tegen dwang verzetten. En dat zal de Mohamedaan ook doen. En zoo mag het ons niet verweten, noch verboden worden, als wij voortgaan met gelden in te zamelen voor Turkije in den Balkanstrijd. Haal verder Boedi Oetomo toch niet aan. Wij vernemen, dat van de duizenden, die gestort zijn, nog maar 180 in kas aanwezig zijn. Moeten wij, Islamieten, dit tekort aanzuiveren? Hadden wij de 36000 frs.,

die voor Turkije ontvangen werden, in de kas van Boedi Oetomo moeten storten? Wat zou het bestuur van Boedi Oetomo met dit geld gedaan hebben? Wat is er in 1912 gebeurd? A. gaf de schuld aan B. en B. aan A. En de leden zijn even wijs gebleven, en voor den gek gehouden geworden. Vele leden van de afdeeling Bataria hebben bij het Hoofdbestuur te Djokdjakarta geprotesteerd tegen de verkiezing van het nieuwe bestuur van deze afdeeling. En de nieuw verkozenen hebben er voor bedankt om in het nieuwe bestuur zitting te nemen, omdat zij hunne vingers niet willen branden.

De nieuwe regent van Tjiandjoer. De Pembrita Betawi zegt, na hetgeen het daaromtrent met zekerheid vernomen heeft, dat het niet waar is, dat deze door zijn vrouw, die een Christelijke opvoeding genoten heeft, tot het Christendom zou overgaan. Raden Wira Natakoesomo was reeds geruimen tijd geleden voor deze betrekking bestemd, 1e. omdat hij de naaste bloedverwant van den overleden regent was, 2e. omdat hij door opvoeding en studie de bekwaamheid daartoe bezit, 3e. omdat hij zelf een regentszoon is, 4e. omdat hij van goeden handel en wandel is. Hij was alleen nog maar te jong om den overleden regent terstond op te volgen. Zijne geschiktheid moest nog in den dienst blijken. Vandaar, dat de regeering twee jaren gewacht heeft.

Nu reeds wordt beweerd, dat hij hooge opvattingen van zijn taak en plicht heeft. Hij is o.a. elken avond te spreken voor den kleinen man, die bezwaren en klachten, van welken aard ook, heeft in te brengen.

Tentoonst. te Pajakoemboeh. De Sinar Sumatra gewaagt met lof en waardeering van de landbouw-, vee- en nijverheidstentoonstelling, die in het laatst van het vorige jaar door den assistent-resident Westenk werd geopend met een rede, die klonk als een klok. Door duizenden inlanders, in veelkleurige kleedij, werd zij bezocht. Door een mooie poort kwam men op het tentoonstellingsterrein, dat geheel met prikkeldraad was afgesloten. Zes groote en keurig versierde pasarloodsen waren op het terrein opgesteld. Voor den Padangschen handel was een afzonderlijke ruimte aangewezen, die des avonds schitterend was verlicht, de meeste bezoekers tot 's avonds laat trok en bijzonder afstak van de andere hallen. De tentoonstelling kon dan ook als goed geslaagd beschouwd worden. De heer Westenk betuigde dan ook in zijn openingsrede den meesten dank aan de Commissie tot voorbereiding, voor de deelneming van den Padangschen handel aan deze tentoonstelling, voor de betoonde medewerking en voor de schitterende wijze, waarop de Padangsche handel blijk had gegeven van belangstelling in deze tentoonstelling en de opening van pasarloodsen, bestemd om den handel in deze strek mede tot ontwikkeling te helpen brengen.

Islamitische propaganda. Den 25en Januari jl. werd te Batavia door den Arabier Said Alibin Abderrachman Alhabesi in het gebouw van de Vereeniging „Alchairah" een lezing gehouden over den Mohamedaanschen godsdienst. Alzoo de Pembrita Betawi, die ook uit de Sinar Sumatra vernomen heeft, dat een paar Turken dwars door Sumatra naar Pajakoemboeh getrokken zijn. Sedert zijn zij te Padang gezien geworden, waar zij een Inlandsche woning gehoord hebben. Onderweg moeten zij photographische opnamen gemaakt hebben.

WAT DE CHINEES VERTELT.

Chineez-behandeling. Er wordt nu druk er over gesproken en geschreven — alzoo het vrouwenweekblad van de Tiong Hoa Wi Sien Po — dat wij, Chineez, zoo „brutaal" zijn geworden. Maar laat ik u even vertellen, wat kort geleden gebeurd is. (De schrijfster teekent K. T. N. — Krawang). Ergens op straat wilde een Europeaan op een fiets een Chinees onderste boven rijden. De Chinees had het gevaar blijkbaar zien aankomen, kon zich tijdig staande houden, met dat gevolg, dat niet hij op den grond werd geworpen, maar de Europeaan van zijn fiets aftuimelde. De Europeaan blies zich op van woede; hij schold den Chinees voor bangsat (schurk) en alles wat leelijk was uit en wilde hem ook nog te lijf. De Chinees bleef kalm, liep niet weg, verveerde zich ook niet, maar gaf slechts bedaard ten antwoord: Gij Blanda, zijt zelf een bang-

Ind. Keuken SOEMONGGO DAHAR
SCHUYTSTRAAT 230 - 's-GRAVENHAGE.
Speciale inrichting tot het bereiden van de
RIJSTTAFEL.
Levering van ETEN buitenshuis. —
— DINERS van f1.—, f1.50 en f2.—.

LISSONE & ZON.
Het voornaamste en oudste reisebureau van Nederland.
KANTOREN:
Singel 155, Amsterdam en Prinsestr. 18, 's-Gravenhage.
Doel van het bureau: het reizen te vergemakkelijken, weshalve het bureau sedert 1876 gezelschapsreizen onderneemt naar de schoonste landstreken en steden van Europa; reisbiljetten en hotel-coupons verstrekt, en voorts de behulpzame hand biedt bij het vervoer van bagage enz. Ons telefoonno. in den Haag is 6603, in Amsterdam 2123.

RIJWIELEN.
DE GLORIE VAN HOLLAND.
:: PRIJSCOURANT GRATIS EN FRANCO ::
DES GEWENSCHT GEMAKKELIJKE CONDITIES
COLUMBUSSTRAAT 76. - Tel. HAAG 2643. - Kantoor 8-6 uur.
H. W. DOHNA, Civ. Ingenieur, Fabrikant.

MAISON ANGER
TAILOR-MADES IN ::
ZIJDE, LINNEN EN CHEVIOT
MODELHOEDEN BLOUSES
HOOISTRAAT 7 DEN HAAG

— PATISSERIE —
D. W. VAN GEEST
Prins Hendrikstraat 78 - Teleph. 1851
— SPECIAAL ADRES —
INDISCHE SPEKKOEK

NEDERLANDSCH-INDISCH
ADMINISTRATIE-KANTOOR EN HULPBANK.
's-Gravenhage — Kortenaerkade 10.
CREDIET- en BANKZAKEN.
LEVENS- en BRAND-VERZEKERINGEN.
ADMINISTRATIËN.

Beide kantoren van den Woninggids
„HET WOONHUIS" verschaffen
inlichtingen terzake te HUUR en te KOOP
zijnde perceelen kosteloos.
BUREAUX:
14 Lange Houtstraat TELEFOON 3193
66 Groot Hertoginnelaan
hoek Wald. Pym.kade TEL. 2467
's-GRAVENHAGE
Gids met platte-grond van den Haag en
Scheveningen gratis op aanvraag.

Zuid-Hollandsch Koffiehuis
GROENMARKT 37 - DEN HAAG
* CAFÉ RESTAURANT. *
DINERS van 5-8 uur, vanaf f1.—, f1.50 en hooger.
Grootste Biljartzaal van 's-Gravenhage. — 12 Biljarts.

Aan de **MID. KOL. LANDBOUWSCHOOL** te Deventer zal met September a.s. of op nader te bepalen datum voorzien moeten worden in het onderwijs in de **Javaansche en Madoereesche talen** (tezamen vermoedelijk 6 weeklessen) en in de **veeteelt** (verm. 7 weeklessen). Vergoeding per weekles f125.— per jaar.
Nadere inlichtingen te bekomen bij den Directeur der school Dr. H. D. TJEENK WILLINK.

sat! Gij waart 't, die tegen mij aanreedt, en gij vaart nu tegen mij uit. Wat wilt gij? Laat eens zien! De Europeaan, verrast en niet bedacht op deze kalme en niet van vrees getuigende houding van den Chinees, zweeg en droop af.

Hoe komt 't, dat de Europeanen zoo schielijk overgaan, ons te schelden en te slaan? Wij zijn er zelfs dikwijls de oorzaak van. Ziet maar o.a. hoe een Europeaan ontvangen wordt, als hij een Chineesche fok o binnentreedt: Een stoel, een sigaar, dranken worden hem gepresenteerd, overdreven beleefdheden bewezen. Waartoe is dat noodig? De meeste fatsoenlijke Europeanen zijn er niet eens op gesteld. Zij komen zaken doen en willen daarna den winkel weer zoo spoedig mogelijk verlaten. Enkel maken er misbruik van. En zoo is de meening in de wereld gekomen, dat de Chinees maar altijd klaar moet staan om den Europeaan te dienen. Wij verliezen ons gevoel van eigenwaarde. Wij moeten in het vervolg door onze manieren geen aanleiding meer geven, dat de Europeanen ons als minderwaardig behandelen en beschouwen.

Onderwijszaken. De Perniagan maakt melding van het feit, dat met 1 Januari van dit jaar de Hollandsch-Chineesche school te Bandong van de kampong Pangarang verplaatst is naar de Aloon-aloon, in een nieuw door het bestuur opgericht gebouw, dat er goed uitziet. Het aantal leerlingen neemt op deze school meer en meer toe, zowel jongens als meisjes. Het getal is nu tot 150 opgeklimmen. Daarentegen gaat nu de Tiong Hoa Hwee Koan school meer en meer achteruit. Slechts enkele tientallen leerlingen zijn er overgebleven. Vele Chinezen vragen zich af, wat hiervan de reden mag zijn. Hoe is het mogelijk, dat de Chineesche school, die reeds sinds jaren bestaat en waar onze kinderen de Chineesche taal en het Chineesche letterschrift leeren, het moet afleggen tegenover de Hollandsche school, die pas begint. Worden onze scholen niet goed geleid, missen onze leermeesters de noodige geschiktheid? Het schijnt zoo! Vroeger deed onze Tiong Hoa Hwee Koan niet onder voor die van andere plaatsen, zelfs die van Batavia. Wij hadden ook kinderen, die wij van hier uit naar de hooge school te Nanking konden zenden. Nu wordt het onderwijs aan de Hollandsch-Chineesche school verkozen. Zelfs kinderen van de bestuursleden van onze Vereeniging gaan naar de Hollandsch-Chineesche school. 't Is treurig, maar waar. En wij zijn geneigd de verklaring af te leggen, dat het onze eigen schuld is.

Van uit Batavia konden nog kort geleden vier Chineesche jongelieden naar Shanghai gezonden worden om aan de Hooge School aldaar verder opgeleid te worden.

Regeeringsmaatregelen. De onschendbaarheid van de woningen van Inlanders en Vreemde Oosterlingen laat nog veel te wenschen over; zij mist zoo goed als elke bescherming bij de wet. Door de Inlandsche politie wordt dan ook op dit punt veel misbruik er van gemaakt. Onze woningen, zegt de Perniagan, moeten maar open staan voor de Inlandsche ambtenaren. Als het waar is, wat dit blad uit de Locomotief verneemt, ten aanzien van nieuwe regelingen, die ter zake getroffen zullen worden, dan zullen niet alleen wij, maar ook de Inlanders er door gebaat worden. De voorzieningen zullen nm. hierop gebaseerd zijn: 1e. beperking van de bevoegdheid tot huiszoekingen tot enkele categoriën van ambtenaren: t.w. (bij betrapting op heeterdaad) de distrikthoofden, de mantris politie en de dessahoofden (voor Vreemde Oosterlingen, hunne wijkmeesters); 2e. schriftelijke vergunning is noodig van den betrokken landraadvoorzitter om dat recht uit te oefenen, welke vergunning evenwel bij heeterdaad niet noodig is. Ook is de schriftelijke vergunning van den president van den landraad noodig bij huisonzerzoek naar papieren en schrifturen in verband met het misdrijf staande of waarmede het werd gepleegd.

Zoo verneemt dit blad ook, dat een reorganisatie van het wijkbestuur op handen is, welke beoogt: de instelling van een vaste formatie voor dit bestuur;

de bezoldiging van de ambtenaren;
de afschaffing van de gardoediensten en den afkoop daarvan;
de verplichte diensten bij brandweer, en in de plaats daarvan een vast en betaald brandweercorps.

Verspreide berichten. Te Batavia werd een afscheidsfeest gegeven ter eere van den nieuwen afgevaardigde van het Chineesche Parlement, den heer Ong Hwe Tjwe. Hij weigerde, volgens de Pembrita Betaawi, de aangeboden vergoeding voor reizen verblijfskosten.

De majoor der Chinezen te Batavia heeft met ingang van 1 Januari van dit jaar f500 's maands gekregen bij wijze van vergoeding van noodzakelijke uitgaven. Een goede maatregel, zegt bovengenoemd blad.

De Pembrita Makassar deelt mede, dat daar Japansche marineschepen van Australië worden verwacht.

Daar is ook met 1 Januari van dit jaar een geregelde stoomvaartverbinding van de Koninklijke Paketvaartmaatschappij met Java tot stand gekomen. Elken Woensdag vertrekt een boot met de Hollandsche mail van Soerabaja, die Vrijdag te Makassar moet aankomen. Zondagochtend gaat de boot weer naar Soerabaja terug. De postgemeenschap is hierdoor zeer verbeterd. Men hoopt, dat nu de telegraphische gemeenschap verbeterd zal worden.

Ook zal een nieuwe lijn van dezelfde Paketvaartmaatschappij tusschen Deli en Singapore geopend worden. Een motorboot zal voortaan elken Donderdag van Belawan naar Singapore vertrekken, en 's Maandags van Singapore naar Belawan. Deze lijn is in hoofdzaak een vrachtljn, waardoor de Chineesche handel met de Straits ten zeerste gebaat wordt.

Meergenoemd blad zegt, dat het toch waar is, wat beweerd werd van de financieele relaties tusschen sommige gemeenteamttenaren te Soerabaja en den leyerancier voor materialen voor gemeentewerken, t.w. van den gemeentesecretaris en zijn adjunct, alhoewel zij geen bemoeienis hadden met de keuring der geleverde materialen.

Van Vreemde Koloniën.

FRANSCH KOLONIËN.

Wat Marokko in de eerste toekomst zal kosten.

De Senaat heeft 't wetsontwerp goedgekeurd tot verleening van een aanvullingskrediet (zegge een aanvullingskrediet) van 120 miljoen frank voor de krijgsverrichtingen in Marokko.

Bij de behandeling kon minister Etienne verklaren, dat de schermutselingen van den laatsten tijd niets afdoen aan den algemeenen gunstigen toestand. Het komt ons voor, dat dit volkomen juist is gezien, maar er zullen nog wel eens meer miljoenen voor de krijgsverrichtingen noodig zijn dan de regeering aanvankelijk er voor begroot.

Intusschen worden voor Marokko nog andere groote sommen gevraagd.

't Wetsontwerp, waarbij machtiging voor 't gouvernement wordt gevraagd tot het sluiten van een leening voor Marokko geeft een totaal van 230 miljoen aan, aldus verdeeld:

1e. 70 mill. voor de militaire uitgaven, voorafgaan aan den 31en December 1909; 2e. 50 mill. voor den aanleg van de haven te Casablanca; 3e. 26¼ mill. voor den aanleg van wegen; 4e. 25 mill. voor den bouw van hospitalen, scholen, telegraaflijnen, enz.; 5e. 25 mill. voor afloening van vlottende schuld van het Maghzen; 6e. 15 mill. voor de instelling der openbare diensten; 7e. 10 mill. voor schadevergoedingen tengevolge van de schade en ongelukken in Fez en Marrakech; 8e. 5¼ mill. subsidie aan eenige steden voor haar gemeentewerken; 9e. 3¼ mill. voor boschbouw en irrigatie.

De nieuwe hoofdstad van Marokko.

Frankrijk wil blijkbaar niet achterlijven bij Engeland in het geven van nieuwe hoofdsteden aan zijn koloniën of protectoraten. Marokko heeft Rabat tot hoofdstad gekregen, hetgeen voor velen een verrassing is geweest. De Moniteur officiel du commerce geeft een denkbeeld van de moeilijkheden, die verbonden zijn aan de inrichting der nieuwe hoofdstad. Rabat heeft tijden van grootheid gekend, een eeuw geleden waren de Europeesche consuls-generaal er gevestigd, maar sedert nam 't in betekenis af. Bij den toevloed van Fransche troepen en vreemdelingen in het laatste 1½ jaar, is alles wat eenigszins verhuurbaar was bewoond geworden, maatschappijen hadden beslag gelegd op 't bouwterrein om Rabat en zijn zusterstad Salé.

DE RIJSWIJKSCHE BANK.

ZOUTMANSTRAAT 42, 's-GRAVENHAGE.

Commissarissen:
Dr. T. BRESNEE (pres.)
H. E. VAN LEYDEN,
L. BÄCK.

Directie:
G. J. KUNST,
E. V. VAN LEYDER.

Effecten - Coupons - Wissels
Safe-inrichting.

JAC. BLADERGROEN

PRINSESTRAAT 3 - DEN HAAG.

KANTOORBOEKHANDEL

Agentuur van J. C. König & Ebbardt, Hannover.

Magazijn van TEEKENBEHOEFTE.

VULPENHOUDERS.

FABRIEKSDÉPOT VAN TWENTSCHE
LINNENGOEDEREN

„DE WITTE BAZAR”

Prinsenstr. 19-21, DEN HAAG

TELEFOON 5141

GOEDKOOPST ADRES VOOR

UITZETTEN EN

INDISCHE UITRUSTINGEN

VOOR DAMES EN HEEREN.

Tevredenheidsbetuigingen van honderden Indische families voor belangstellenden ter inzage.

GEVESTIGD SEDERT 1885.

MAISON-DROUOT

WESSER & Co.

LANGE HOUTSTRAAT 7 DEN HAAG

INRICHTING TOT COMPLETE MEUBILEERING
BEHANGERIJ :: STOFFEERDERIJ
EIGEN MEUBELFABRIEK :: ANTIQUITEITEN

J. P. KOSTER

-o- ANTIEKE EN MODERNE WOONINRICHTING -o-

BEHANGERIJ - STOFFEERDERIJ - MEUBELMAKERIJ

V. D. SPIEGELSTRAAT 2 - DEN HAAG.

BURGERS VAN N.-I., WELKE IN NEDERLAND
EEN TROPISCHE WARMTE IN HUN WOON-
HUIS WENSCHEN, SCHAFFEN ZICH AAN DE
HOEK'S GASHAARDEN
HOOFDKANTOOR: PIET HEINSTRAT 64, DEN HAAG.
VRAAGT CATALOGUS. :: VRAAGT CATALOGUS.

:: 't HAAGSCH MODELHUIS ::

J. W. v. EDE v. d. PRIS - v. Galenstraat 6 - Teleph. 1853

WONING-INRICHTINGEN

Behangen - Stoffeeren - Beddenmaken
SPECIALE INRICHTING
tot verhuren van Woning-inrichtingen

Firma J. R. JEDELOO

FABRIEK EN MAGAZIJNEN VAN DIAMANTEN,
:- GOUDEN EN ZILVEREN WERKEN. :-

9 SPUISTRAAT 9

Telef. 1603. DEN HAAG. Telef. 1603.

L. LANGE

LEVERANCIER VAN Z. K. H. PRINS HENDRIK DER NEDERL.
HERTOG VAN MECKLENBURG.

LANGE VOORHOUT no. 86, Tel. no. 829, 's-GRAVENHAGE.

Havana, Hollandsche en Duitsche
SIGAREN SIGARETTEN.

1500 Franschen, in 't laatste jaar aangekomen, ben ongelooft prijzen moeten betalen om gekkig onder dak te komen. Geschikt bouwmate- al is niet voorhanden, zoodat houten loodsen op- lagen zijn, die voor 100 tot 200 fr. per maand verhuurd worden. Een villa, die 25000 fr. koste, wordt verhuurd voor 10.000 fr. per jaar. Pension- neren gaan fabelachtig hoog, in de winkels koste minstens 't dubbelt, meestal 't drievoudige van Fransche prijzen. Na 't bericht, dat Rabat hoofd- geworden is, zijn deze wanverhoudingen nog genomen.

Met een andere bron wordt 't ons duidelijk waar- die moeilijkheden in die mate in Rabat bestaan levens, wat erger is, dat zij ook niet gemakke- te verhelpen zijn. In 't blad Information her- vort Henry Pensa aan de bekende bank, die zich or de haven van Rabat in zee uitstrekt. In het seizoen konden slechts 7 à 8 barkassen den tusschen de ligplaats der groote schepen en wal verrichten, die slechts 2 maal per dag lingen en elk slechts 10 à 12 ton handelsartike- vervoerden. Zelfs op dagen, dat 10 schepen ter lagen, kon de dienst niet versneld worden. zijn motorbootjes noodig, die 50 tot 60 ton kun- vervoeren, of remorqueurs om de barkassen te nsen, benevens opslagmagazijnen. Dit zou echter maar gebrekkige hulp brengen, want de haven verzand. Zoowel verdieping, als 't doen verdwij- van de rotsbank, is onvermijdelijk, wil men toestand afdoende verbeteren. Men zal, zij 't kleiner schaal, hier hetzelfde moeten doen wat Casablanca is voorgesteld: een haven maken, aan de behoeften van den handel voldoet. Dan Rabat een gewilde haven worden, maar bij de ne kosten, die de uitvoering der plannen voorablanca vergt, zal er in de naaste toekomst niet toe worden overgegaan ook Rabat te hel- en dan bl'it de vraag bestaan, hoe alles en ty schikken om er een hoofdstad van te ma- die zelfs maar aan bescheiden eischen beant- wort.

De spoorweg bereikt de stad nog niet, de aanleg van wordt ook weer bemoeilijkt door de bezwa- van aanvoer van 't materieel. Gaat 't gouver- ment er toe over de noodige woningen te bou- dan zal het in de gegeven omstandigheden nog wees zijn, maar ook dat zal heel wat kosten. En 't is nog een vraag, of het gebeuren zal.

Een koloniale medaille.
Is meer opgemerkt, dat de Fransche republiek gebied van decoratiën niet erg republikeinsch of althans andersdenkend is dan 't meerendeel andere republikeinen. Niet al een weert zij naast behalve 't legioen van eer, tal van andere or- maar ook zijn de Franschen niet minder tuk een lintje dan niet-republikeinen elders. Niette- staande de regeering zich ook de beschikking eigend heeft over 't verleenen van eenige ko- nale ordes o.a. die van Combodja, heeft zij de schelijkheid ingezien om nog een afzonderlijke koloniale medaille" in te stellen, en is daarvoor wetsontwerp ingediend.

Deze medaille zal worden toegekend: aan officie- met 15 jaar dienst, waarvan minstens 10 in de nien; aan andere militairen met 10 jaar dienst, van 6 in de koloniën.
De kracht, die van deze onderscheiding moet uit- spreekt misschien wel 't sterkst uit de toe- ding, dat door koloniën hier alleen bedoeld die, welke als ongezond bekend zijn; mili- die hun diensttijd in Martinique of Nieuw- kolonië volbrachten, vallen daardoor niet in de nien. Alleen wie 't leven er om waagt, kan ze krijgen.

De voorstel gaat uit van den minister van oor- daardoor is te verklaren, dat 't alleen mili- betreft; maar wel dient hierbij dan toch de gesteld, of ambtenaren in burgerlijken dienst gelijke omstandigheden niet gelijk recht moeten en.
Over den maatregel wordt 15000 fr. per jaar ge- med.

DUITSCH KOLONIËN.
handel in cocaïne.
langs maakten wij melding van den verboden el in cocaïne te Bombay; kort na dien lazen een correspondentie over den omvang, die het rijk van dit verdoovingsmiddel in Parijs heeft

gekregen, en nu geeft The Times of India weer feiten uit Calcutta, waar de bestrijding van het kwaad al even moeilijk blijkt te zijn. De genomen maatregelen om den verkoop, buiten de bevoegde apotheken, tegen te gaan, zijn geheel onvoldoende, ze te behalen winst is te verlokkelijk.

Een man, die een kleine hoeveelheden verkocht, werd voorloopig in hechtenis gehouden totdat over zijn zaak uitspraak was gedaan. Niettegenstaande zoo zijn eigenlijke lichte straf zeer was verzwaard, werd hij twee uren nadat hij in vrijheid was gesteld, weer opgevat, ditmaal met 60 pakjes in zijn bezit. Een kleine jongen werd drie maal veroor- deeld en toen naar een verbeterhuis gezonden. Even- als bij andere smokkelbedrijven, scherpt 't vernuft zich op 't vinden van verbergplaatsen. Hiervoor dienden een papagaaien-kooi, een uitgehold boek, een binocle, tusschen beddegoed, graan, suiker, in melk zelfs.

Alleen zeer strenge straffen zullen vermogen iets uit te werken; evenals in Bombay, wordt ook voor Bengalen dan ook hierop aangedrongen.

De Boschjesman schilder.

Staat de kunst van den Afrikaanschen Boschjes- man over 't algemeen niet hooger dan die van an- dere nog weinig ontwikkelde volken, en bepaalt zij zich dienovereenkomstig tot 't vervaardigen en verfraaien van de voorwerpen, die hij voor dage- lijksch gebruik, jacht en zelfverdediging noodig heeft, in één opzicht maakt hij een zeer merkwaar- dige uitzondering. Deze wilden hebben 't ver- gebracht in de teeken- en schilderkunst, die al sedert geruimen tijd bij hen in eere gestaan heeft.

De rotswanden, bij de door hen bewoonde holen en bij de diep ingesneden Zuid-Afrikaansche rivie- ren, zijn door stift en kleuren met teekeningen be- dekt. Deze zijn natuurlijk niet op één lijn te stellen met schilderijen van onze meesters, maar staan b.v. ver boven de rotskrabbers, die men in 't Indianen- gebied gevonden heeft.

Verrassend is de juiste wijze, waarop de vormen zijn weergegeven. Wel ontbreekt, evenals bij de Egyptische schetsen, alle perspectief, maar de lij- nen zijn met groote zekerheid getrokken. Op een rotswand komen soms honderden dierfiguren voor. Dezelfde figuur, die den schilder duidelijk voor den geest staat, geeft hij herhaaldelijk weer, opvallend gelijk in alle bijzonderheden van tekening en kleur, vaak in rijen, die aan soldaten in 't gelid doet denken. Er komen ook levendige tafereelen onder voor, die op de jacht betrekking hebben.

In streken, waaruit de Boschjesmannen door de opringende beschaving verdreven zijn, vindt men vele overblijfsels van deze kunst. Vroeger zijn zij tot de Sambesi en Kunene verspreid geweest en op menige plaats getuigen alleen die muurteekeningen van de diersoorten, die daar eens geleefd hebben.

Geen der andere stammen, waarmede de Bosch- jesmannen in aanraking zijn geweest, hebben dit kunstbegrip overgenomen; integendeel, menig kunst- werk is vernietigd of besmeerd, wanneer Boschjes- mannen door een andere stam uit een streek wer- den verdreven.

Opiumconventie.

In het Lagerhuis heeft Sir E. Grey, de minister van buitenlandsche zaken, in antwoord op een vraag gezegd, dat de conventie op de internationale opium- conferentie in Den Haag geteekend, nog niet is bekrachtigd, maar dat de Nederlandsche regeering, overeenkomstig art. 23 van die conventie, de afge- vaardigden tot een nieuwe conferentie in Den Haag, in Juni a.s., heeft uitgenoodigd, ten einde de kwes- tie van de bekrachtiging te behandelen. De Engel- sche regeering, zei Grey, heeft die uitnoodiging aangenomen.

RUSLAND—CHINA.

De Mongoolsche zaken schoten, naar Rusland meende, niet vlug genoeg op. Het heeft daarom een koude, maar veelsprekende nota aan de regeering der nog steeds niet erkende Chineseesche republiek gezonden, eischende:

1e. 't dadelijk voldoen der vergoeding, die aan Rusland verschuldigd is volgens de overeen- komst van 1910; 2e. aangezien het gebied van Gi- rin en Helongkiang onveilig wordt gemaakt door roovers en de Chineseesche troepen niet in staat blij- ken om er de orde te verzekeren en den handel te

Gebr. ten Houten
 LANGE HOUTSTR. 4 DEN HAAG
 TELEPHOONNUMMER 714
BEDDEN- en
MEUBELFABRIEK

HAAGSCHE PHILATELISTEN-VEREENIGING

OPGERICHT 17 APRIL 1897
 ERKEND BIJ KON. BESL. VAN 20 APRIL 1903, No. 58,
 STAATSCOURANT No. 110.

- De Vereeniging stelt zich ten doel:
10. De bevordering der postzegelkunde in het algemeen;
 20. Het verzamelen van postzegels en post- stukken tusschen hare leden te bevorderen en te vergemakkelijken.
- In het bijzonder tracht zij dit te doen door:
- a) het doen circuleeren van koopboekjes, samen- gesteld door hare leden;
 - b) het uitgeven van een tijdschrift;
 - c) het vormen van een bibliotheek;
 - d) het doen circuleeren van tijdschriften;
 - e) het houden van verlotingen;
 - f) het houden van bijeenkomsten.

Alle verdere inlichtingen worden verstrekt door den Secretaris-Penningmeester
TH. H. KLINKHAMER,
 Joan Maetsuyckerstraat 28.

AANVRAAG
 VOOR HET
 werkend
 corresponderend **Lidmaatschap**
 DER
HAAGSCHE PHILATELISTEN-VEREEN.

M.

Hierbij deel ik U mede, dat ik ^{werkend} _{corresponderend} lid der H. P. V. wensch te worden.
 Tevens verklaar ik hierbij, dat ik geen hande- laar in postzegels ben of plan heb zulks te worden. Ingeval ik evenwel postzegelhandelaar zou worden, zal ik voor het lidmaatschap bedanken. *)

Naam.....
 Woonplaats.....
 Beroep.....
 Leeftijd.....
 Voorsteller.....
 Hollandsche referenties.....

Handteekening.....
 Datum.....

Aan den Secretaris
 der H. P. V.
 —————
 Contributie p. j. f3.- en f2.-,
 Entree f1.-.

*) Indien men zich opgeeft voor het correspon- deerend lidmaatschap vervalt deze verklaring.

beschermen, zal de Chin. regeering de inmenging van Rusland in dat gedeelte van Mandschoerije als rechtmatig moeten erkennen; 3e. aangezien de regeering van Oerga een zending naar St. Petersburg gestuurd heeft, en Mongolië en Rusland 't volmaakt eens zijn geworden betreffende de erkenning en eventueel noodige bescherming van de onafhankelijkheid van den nieuwen staat, zal China zich bij zijn militaire operatiën tot de grens van Mongolië moeten beperken.

Oost- en West-Indisch Literatuur-overzicht.

Het Tijdschrift.

In het nummer van 1 Maart van „Het Tijdschrift” artikelt R. M. Soetatmo Soerikoesoemo over het „Kerstenings-gedoe” zooals de schrijver het noemt. Hij vreest, als het zoo voortduurt, en de regeering geen maatregelen neemt om aan de „kersteningswoede” paal en perk te stellen, er een algemeene strijd uitgelokt zal worden. Is het — vraagt hij — de regeering wellicht te doen om de politiek, dat zij geen handje uitsteekt bij dezen „kerstenings-strijd”? En vervolgt dan: „De politiek van dit kerstenings-systeem is immers: het opkweken van javaansche orthodoxen als tegenwicht van hun fanatieke broeders. Ja, ja, de Javanen moeten elkander maar opvreten! Het is ontgezeglijk, dat daarmee een zeer verstandige en... geestige zet gedaan wordt. Voorwaar een prachtige verzekering door fanatieken en orthodoxen tegen eventuele binnenlandsche woelingen!”

Doordrijving van het „kerstenings-gedoe” beteekent: den haat van het volk op zich laden, en dubbel onverstandig is het omdat vooruit is te zeggen, dat toch vergeefs naar resultaten gezocht zal moeten worden.

„De god van het fanatisme laat zich onmiskenbaar zien, na de god der orthodoxie met zijn gapende handen diens bezitting tracht weg te moffelen”.

De heer Douwes Dekker schrijft over „Onze plicht der weerbaarheid” en zegt o.m., dat er maar één doel is, waarop elke koloniale beweging moet uitgaan, en dat doel is: **de kolonie te doen verdwijnen** en te doen plaats maken voor den zelfstandigen staat. De zelfstandige staat heeft als een der eerste plichten dien der weerbaarheid. Een koloniale beweging, gelijk de Indische partij, kan derhalve niet anders dan streven naar: het weerbaar maken van de Indiërs voor de eventuele verdediging van den bodem.

Eigen Haard.

In No. 12 van Eigen Haard wordt het geïllustreerde artikel van den heer F. P. Schuitemaker te Paramaribo, getiteld: Met de Lawa-expeditie naar de Boven-Lawa, voortgezet. Zooals men weet, beoogde deze — in de Surinaamsche couranten veel besproken — expeditie het verjagen der maraudeurs (goudstrovers) uit het Lawa-gebied, en heeft zij in dat opzicht haar doel bereikt niet alleen, maar ook haar nut gehad uit een oogpunt van prestige tegenover de in het binnenland wonende bevolking, voornamelijk de boschnegers.

Het artikel geeft dan ook, in hoofdzaak, eene beschrijving van binnenlandsche toestanden, gewoonten der boschnegers en bijgewoone avontuurtjes.

Pintoe Pernilagaän.

No. 44 van dit Maandblad ter bevordering van den export naar Nederlandsch-Indië bevat, behalve eenige artikelen in het Maleisch, het slot van het oostel over de opheffing van de Gouvernements-koffie-kultuur, benevens eene beschouwing over het mijnwezen in Indië, dat in den laatsten tijd van verschillende zijden weder sterk op den voorgrond is gebracht.

Men is — meent schrijver — over het algemeen niet tevreden over den gang van zaken bij deze zoo belangrijke afdeling der Gouvernementsbedrijven. Men heeft thans een goede mijnwef, gesteund door een krachtige mijnordonnantie, maar wat baat dit, indien daaraan niet beter dan thans de hand wordt gehouden, wanneer op dat punt een werkloosheid schijnt te heerschen, welke niet alleen het particulier initiatief verslapt, ja, op den duur zou kunnen dooden, maar daarenboven ook der schatkist honderd duizenden guldens onthoudt. Schrijver hoopt — na een overzicht gegeven te hebben van

den vroegeren en tegenwoordigen stand van het mijnwezen — dat de regeering moge inzien, dat het werkelijk tijd wordt dat deze aangelegenheid in het algemeen met meer ernst ter hand wordt genomen, dan in de laatste jaren het geval is geweest.

Tijdschrift van het Binnenlandsch Bestuur.

De Februari-af. brengt de volgende bijdragen: De rechtspersoonlijkheid van Ned.-Indië en Indische leeningen (vervolg), door Mr. D. J. Jongeneel. — Een controle-systeem op belastinggebied voor analphabeten (voor streken waar individueele belastingaanslag wordt toegepast), door Jhr. B. C. C. M. van Suchtelen. — Losse aantekeningen op de ontwerp-regeling van de arbeidsovereenkomst op Java en Madoera, door M. van Geuns. — Bepaling van belastingplichtigheid, door C. L. — De Chineesche beweging op Jav, door C. L. — Militieplicht in Ned.-Indië, door C. L. — De nieuwste Deutsche kolonie. — Boekbespreking.

De Koloniale Bibliotheek te s-Gravenhage.

De jongste aflevering der Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde van Ned.-Indië, uitgegeven door het Kon. Instituut, enz., bevat behalve een zeer uitvoerig opstel van den heer D. K. Wieling, missionair predikant op Soemba, getiteld: „Soembancesche verhalen; in 't dialect van Kambara, met vertaling en aantekeningen”, notulen van bestuurs- en algemeene vergaderingen en het jaarverslag over 1912 van genoemd Instituut. Daarin worden belangrijke mededeelingen gedaan van de bekende „Koloniale Bibliotheek”, waaraan het volgende is ontleend:

In financieel opzicht is het afgelopen jaar belangrijk geweest voor het Instituut.

Aan het slot der vroegere jaarverslagen werd er telkens op gewezen, dat, al mocht voor het oogenblik de toestand der geldmiddelen bevredigend schijnen, de toekomst ernstige zorg baarde; op den duur zou het niet mogelijk zijn, aan de steeds klimmende uitgaven het hoofd te bieden, vooral niet zoodra onze bibliotheek uitbreiding van lokaliteit en van personeel zou eischen.

Die bibliotheek is in de laatste twintig, en vooral in de laatste tien jaren, sedert wij over het tegenwoordig gebouw de beschikking hadden, eene instelling van beteekenis geworden op koloniaal gebied. Maar zij had beter kunnen zijn, wanneer de geldmiddelen minder beperkt waren geweest, — al werd hierin gedeeltelijk tegemoet gekomen door de hoog te waardeeren vrijgevigheid van eenige leden, die telkens kostbare boekwerken voor hunne rekening namen.

Het bleek dus, naarmate de bibliotheek zich uitbreidde, meer en meer noodzakelijk, maatregelen te beramen, waardoor in hare behoeften zoude kunnen worden voorzien zonder te zeer beslag te leggen op de gewone geldmiddelen van het Instituut.

Het Bestuur besloot daarom, te trachten den kring der donateurs belangrijk uit te breiden, ook door eene categorie van „donateurs voor het leven” te scheppen, die in eens minstens f1000 schenken. Die poging is voorspands met goed gevolg bekroond, en heeft geleid tot de stichting van een bibliotheekfonds, waarin alle donatiën worden gestort.

Geneeskundig Tijdschrift voor Ned.-Indië.

Inhoud van deel 53, afl. 1: Verslag van de Vereeniging tot bevordering der geneeskundige wetenschappen in N.-I. over het jaar 1912. — Verslagen van vergaderingen. — Weder eenige resultaten, met het cholera-vaccin verkregen, door Dr. A. H. Nijland. — Welke conserveeringsvloeistof moet worden gebruikt bij gerechtelijke secties? door A. E. Sitsen. — Opmerkingen over Frambosia, door J. W. E. R. S. Kloppers. — De behandeling der choleralijders in het Militair Hospitaal te Weltevreden tijdens de laatste epidemie, door H. W. J. van Dijken. — Mededeeling omtrent onderzoekingen over de biologie van ratten en vlooiën en over andere onderwerpen, die betrekking hebben op de epidemiologie der pest op Oost-Java, door Dr. N. H. Swelengrebel. — De kritiek van Dr. Kiewiet de Jonge op mijn oordeel over het pestvaccin, door Dr. O. L. E. de Raadt. — Antwoord aan Dr. de Raadt, door Dr. G. W. Kiewiet de Jonge. — Pokachtige ziekten (Variolosis), door M. D. Horst.

Een Madoereesch woordenboek.

Bij G. C. T. van Dorp en Co. 'te Semarang, met filiaal te 's-Gravenhage), verscheen: Practisch Ma-

Onderstaande APOTHEKERS, leden van het Dep.'s-Gravenhage der Ned. Maatschappij ter bevordering der Pharmacie, worden aanbevolen voor het gered-maken van recepten zoo wel als voor de levering van Binnen- en Buitenlandsche Geneesmiddelen, Verbandstoffen, Ziekenverplegingsartikelen en Minerale Wateren.

te 's-GRAVENHAGE:

M. L. Adama, Bezuidenhout 111.
F. L. W. en E. v. Beest, Huygensplein 3.
N. W. Bennema, Fred. Hendrikplein 32.
C. J. Brandts, Laan Copes v. Cattenburch 90.
M. Bruins, Van Swietenstraat 131.
C. P. v. d. Bijlaardt, Groot Markt 22.
J. Damen, Weimarstraat 20.
Mej. S. Faber, Koningsplein 32.
Dr. A. L. C. Furnée, Tasmanstraat 194.
C. A. van Greuningen, Statenlaan 40.
J. E. v. d. Harst, Aert v. d. Goesstraat 29.
A. J. A. Herens, Boekhorststraat 19.
J. J. Hofman, Schenkweg 4.
K. Holm, Vaillantlaan 157.
A. J. van Huffel Jr., de Riemerstraat 154.
J. F. J. Hupperetz, Regentesselaan 270.
C. de Jong, te v. d. Boschstraat 45.
Ph. Luyckx, Westeinde 341.
Firma Mouton, Javastraat 29.
Mej. C. Offerhaus, Groot Hertoginnelaan 154.
J. van der Schalk, Oranjeplein 24.
J. J. Schoevers, Noordeinde 122a.
Dr. W. v. d. Sooten, Koningin Emmakade 109.
M. P. Spillenaar Bilgen, Stadhouderslaan 7.
E. Sybolls, Riouwstraat 48.
J. A. v. Tooren, Regentesselaan 105.
W. D. Valks, Zoutmanstraat 55.
C. Th. Voorhoeve, Frederik Hendriklaan.
G. H. v. d. Wal, Dennenweg 1.
H. J. de Zaayer, Anna Paulownastraat 51.

te SCHEVENINGEN:

J. v. Buuren, Kanaalweg 53.
M. den Heijer, Keizerstraat 167.
J. A. Speltie, Havenkade 3.

te RIJSWIJK

B. F. Jansonius, Heerenweg 28.

te VOORBURG:

J. A. Spruyt, Heerenstraat.

te DELFT:

H. Blom, Binnenwatersloot.
J. A. Filedt Kok, Oude Delft.
S. J. Fischer, Groot Markt.
A. Nijdam, Burgwal.
A. L. Oversluys.
C. M. J. A. Straman, Wijnhaven.
W. P. de Vries, Oude Delft.

te SLIEDRECHT:

I. J. van den Berg.

te WOERDEN:

W. G. Haye.

te MIDDELHARNIS:

A. Teepe.

Marque Déposée „Au-Condor”
LA HAYE — PAYS BAS — PLEIN 8

FRED. MOMMAERTS-DEGELLER
Tabacs Cigares et Cigarettes de toute 1re qualité
EXPORTATION IMPORTATION
EMBALLAGE SPÉCIAL POUR LES INDES

Eerstdaags verschijnt de VIERDE DRUK van:

DE AFRICHTING VAN DEN POLITIEHOND, DEN AMBULANCE- EN OORLOGSHOND

EENE BEKNOPTE HANDLEIDING

door

M. KESSLER.

Bekroond met den Eersten Prijs op de XXVe Internationale Honden-Tentoonstelling van „Cynophilia”, gehouden van 22 tot 24 April 1910 te Amsterdam.

1e Druk December 1908

2e Druk Februari 1909

3e Druk April 1910

Prijs geb. f 1.25.

Prijs geb. f 1.25.

UITGAVE DER

N. V. DRUKKERIJ „LUCTOR ET EMERGO”
DEN HAAG.
TELEF. INTERC. Nos. 4424 en 4404.

Officiële Berichten.

Uit de Javasche Courant van 28 Febr. 1913. No. 17.

Benoemingen, enz.

Civiel Departement.

Verleend: 10 maanden verlof aan den commies E. H. Beijer en Mej. L. Soeterik; 1 jaar aan den kantoorchef W. Lodericks.

Ontslagen: op verzoek eervol de klerk J. C. J. van den Broeke en H. J. W. C. Kamphuis; de commies Mej. E. A. Arnold; de klerk A. H. S. van der Ven; de stationscommies G. A. van Haasen; de administrateur L. J. J. Priegelaar; de commies Ch. L. de Gosse.

Benoemd: tot commies C. L. Scholtz; tot onder-voorzitter van den landraad te Soerabaja Mr. A. W. de Haan; tot controleur B. B. H. Raat, S. Bastiaans, W. van Hartingsveldt; tot stationscommies J. C. Jansen; tot ingenieur G. A. Huetter; tot commies te Padang H. A. Coldenhoff en M. J. Karman; tot politie-opziener 1e kl. H. M. Scharphuis; tot geneesheer bij het krankzinnigen-gesticht te Buitenzorg Dr. J. van der Brug; tot tijdel. ass.-resident in Atjeh J. F. J. Kroon; tot opzichter F. Thiel; tot 3en commies D. F. Noija; tot 2en commies W. G. Haase en F. J. W. J. Saulus; tot 3en commies G. A. Soesman; tot telefoonopzichter 1e kl. A. van der Roest; tot kantoorchef 3e kl. J. K. C. Loos.

Ontslagen: op verzoek eervol de kantoorchef J. D. Volmering.

Benoemd: tot kantoorchef 1e kl. A. C. R. van Bannisscht; tot id. 2e kl. F. W. van der Putten; tot commies 1e kl. F. L. van Hall; tot adj.-chef der 2e afd. S. S. op Java D. M. Hol; tot ingenieur J. J. S. Brandsma; tot teekenaar H. F. van Olden; tot opzichter J. G. van den Broek, J. Mahler, A. C. Brouwer, N. P. Wiggers, P. J. van Zuijlen, J. Th. van Aalst, J. Mathis en J. H. Attinger; tot civiel gezaghebber in de res. Menado P. A. G. van Alderwerelt van Rosenberg; tot controleur in de res. Tapanoeli J. F. Oudkerk Pool; tot id. in de res. Timor D. G. Hooijer.

Geplaatst: in de res. Amboina de controleur Ph. J. van der Meulen; in Tapanoeli de id. E. A. R. Schultz van Vlissingen; in de res. Oostkust van Sumatra de id. L. J. C. Beukers; in de res. Bali en Lombok de id. A. M. Ballot.

Benoemd: tot onderwijzeres te Ngawi Mej. C. P. Moor; te Padang Mej. J. de Leeuw; tot onderwijzer te Banjoemas J. Thijm; te Djember Th. H. Dragt.

Militair Departement.

Verleend: een jaar verlof aan den 1en luit. der inf. F. Ruinen; 11 maanden aan den majoor der inf. J. E. Collard; 1 jaar aan den kapitein der inf. A. J. P. J. Vogel; 11 maanden aan den 1en luit. der inf. M. J. Voskuil.

Ontslagen: op verzoek eervol de luit.-kol. der inf. G. W. Honigh.

Geplaatst: bij het wapen der artillerie de kapitein van den generalen staf W. Muurling.

Uit de Javasche Courant van 4 Maart 1913. No. 18.

Civiel Departement.

Verleend: een jaar verlof aan den ambtenaar W. Ran; den inspecteur L. P. L. van der Tas; den architect A. L. F. J. van der Dungen Gronovius; 9 maanden aan den ass.-resident A. Ardesch; 11 maanden aan den ingenieur C. E. de Leau; tien maanden aan den hulpprediker H. Groothuis en den opzichter J. C. van der Hoeven; een jaar aan den onderwijzer W. J. Buddingh.

Ontslagen: op verzoek eervol de opzichter H. J. A. E. Oudhoff; de onderwijzeres Mej. J. M. Reichman; de onderwijzer A. F. Heijmann; de commies K. Jonker; de klerk W. K. van Amstel; de adj.-administrateur Ch. Drossaers; de griffier F. J. P. Keijdeniers.

Benoemd: tot opzichter B. O. W., J. W. Smith; tot advocaat en procureur bij den R. v. J. te Soerabaja Mr. A. van Gennep; tot onderwijzer 2e kl. J. Sas; tot commies H. C. Barkmeijer; tot 3en commies H. Mulder; tot commies-redacteur Ch. G. Cobet; tot hoofd-commies J. Brookman; tot 3den commies G. M. Senn van Basel, G. Th. van Minde en P. A. d'Adelhart Toorop.

Geplaatst: in de res. Semarang de controleur H. Raat; in de res. Madoera de id. W. van Hartingsveldt; in Madioen de id. S. Bastiaans.

Militair Departement.

Ontslagen: op verzoek eervol de luit.-kol. der inf. L. F. Schroder; de topograaf H. J. Preis.

Geplaatst: in de Zuider- en Oosterafd. van Borneo de 1e luit. J. C. van Nohuijs; bij het 2e bat. de 2e luit. D. J. W. Hagemann; bij het 10e de id. C. J. Kuntzel; te Batavia de kapitein der art. W. Muurling; te Padang de off. v. gezondh. Dr. I. A. Dubinsky; te Batavia de id. H. E. Driessen; bij den topographischen dienst de 1e luit. der inf. H. J. Kuiper.

Benoemd: tot loods te Soerabaja H. Edicus.

Alleen-verkoop

„The Kingal Shoe”

C. M. DE GRAAFF

Piet Heinstraat 86

Tel. 4263 Haag

N. V. ELECTRISCHE DRUKKERIJ „LUCTOR ET EMERGO” :: DEN HAAG.

THEOSOFIE, DE THEOS.
VEREEN. EN DE THEOS.
BEWEGING.

50 pag. 8° roy. Ingen. f 0.25, geb. f 0.65.

REÏNCARNATIE EN KARMA.

40 pag. 8 roy. Ingen. f 0.25, geb. f 0.65.

DRIE OPSTELLEN OVER
KARAKTERVORMING EN
OPVOEDING.

100 pag. 8° kl. med. Ingen. f 0.50, geb. f 0.80.

COSMOLOGIE,
Elementen der Practische Astrologie.

13 vel druks, met figuren tusschen den tekst, en een plaat in vier-kleurendruk. — Uitsluitend geb. f 4.50.

COSMOLOGIE,
De Astrologie als Levensleer.

11 vel druks, met figuren tusschen den tekst, en een plaat in vier-kleurendruk. — Uitsluitend geb. f 4.—.

door A. E. THERENS.

Het eerste werkje, in brochure-vorm, voorziet in een werkelijke en lang gevoelde behoefte. In een kort, helder, afgerond betoog legt het aan een ieder, en voornamelijk aan den buitenstaander, die zich op de hoogte wenscht te stellen van wat Theosofie eigenlijk is, niet alleen haar verschillende leeringen duidelijk en logisch uiteengezet voor, enz.

Van de „Drie Opstellen over Karaktervorming en Opvoeding” geeft het eerste opstel ons als het ware de essentie van wat verhandeld is tijdens het „Eerste Congres voor Zedelijke Opvoeding”, gehouden te Londen van 25 tot 29 September 1908.

„Theosophia”, Febr. 1911.

We zouden dit boekje een bijzonder groot debiet toewenschen, inzonderheid in die kringen waar opvoedkunde dagelijksch brood is, en waar toch vaak niets dan steenen te vermalen gegeven worden.

In elk geval moest het in geen enkele paedagogische bibliotheek ontbreken.

„Eenheid”, 19 Nov. 1910.

Wij kunnen slechts met moeite den lust bedwingen, uit den rijkdom van diepe gedachten, daarin neergelegd, eenige te citeren...

„De Avondpost”, 26 Nov. 1910.

Hij wil slechts den overwegenden ernst van het vraagstuk der opvoeding tot ons doen doordringen, hij bedoelt ons aan het vragen en denken te brengen en daarin slaagt hij zeer zeker

„Correspondentieblad van den Nederlandschen Kinderbond”, Aug. 1911.

... een zeer handig boekje, om kennis te nemen van het wezen der theosofie.

„Prov. Drentsche en Asser Crt.”,
14 Nov. 1910.

eesch-Hollandsch woordenboek. Samengesteld door Penninga en H. Hendriks, met een aanhangsel, behelzende een kleine handleiding voor 't aanleeren der Madoereesche taal, met aanwijzing voor de uitpraak en woordleer. Benevens leerstukjes, om de taal eenigszins in haar constructie te leeren kennen. Het doel, dat de samenstellers, die respectievelijk in 18 jaar onder de Madoereezen „arbeidden” hebben, is de bevordering van de kennis aangaande de taal van het volk, dat zij het Evangelie en tevens nuttig te zijn voor de niet-wetenschappelijke beoefenaars dezer taal, die zich door hun werkkring genoodzaakt zien zich dagelijks met het Madoereesch te belien en allicht behoefte aan dit werk zullen gevoelen.

Waar de schrijvers zoo geruimen tijd onder de Madoereezen verkeerden en behalve het eigen onderzoek ook dat verzamelde materiaal ook dat verwerkt door degenen, die vóór hen van het Madoereesch en studie hebben gemaakt, mag men veronderstellen, dat dit woordenboek een welkome en praktische gids zal zijn.

Over de Marindineezen van Ned. Nieuw-Guinea.

Pr. J. v. d. Kolk schrijft in het April-nummer der Annalen van O. L. Vrouw van het H. Hart een aardig stukje over humor der Marindineezen, hij — als men het gewone uiterlijk, het griezelige kopsnellen enz. wegdenkt — de plezierigmenschen van de wereld noemt. Een bedeesd, gefleem of gekruip, die de gevolgen zijn van onbekend. Een Javaan zal kruipen, een Arabier buigen als een knipmes, zelfs een Hollander leven en met den hoed in de gand staan te denken van verlegenheid, maar een Marindinees is een vrij man, die frank een ieder tegemoet treedt en opgeheven hoofd, open oogen en een vriendelijke, ongeveinsden lach om z'n mond. De echte Marindinees is gezellig, vroolijk, gultig en licht van wat af in zijn leven.

Verder schrijft Pr. J. Vliegen in hetzelfde Nr. een opstel, getiteld: „Katechismus bij de Marindineezen van Nederlandsch Nieuw-Guiana”.

Proefstation voor rijst c.a.

Bij G. Kolff en Co. te Batavia is vanwege het Departement van Landbouw, Nijverheid en Handel het volgende geschrift uitgegeven.

Mededeelingen van het proefstation voor rijst c.a. over padi-ogstmislukking in de residentie Madioen 1910. Een onderzoek naar de oorzaken der omstandigheden en naar nawerking van suikerriet op padi in die residentie, door Dr. P. van der Elst.

De Indische Mercur.

Inhoud van No. 12. Officieel onderzoek aangaande de suikerindustrie in Australië, door H. C. Prinzen Geerligts. — De bescherming der bergbosschen, door Dr. A. H. Berkhout. — Degeneratie van roeststa-koffie? — Kultuurberichten. (De Gouv. koloniale-establisementen. — Verschillen in thee-uitvoercijfers. — Boschexploitatie op Java. — Irrigatie-beheersing, enz.). — Kleine mededeelingen. (De Koloniale tentoonstelling te Semarang. — Uitbarsting van Merapi, enz.). — Verkeerswezen. (De aanleg van de Zuid-Sumatra-lijn, enz.). — Verslagen van maatschappijen, zoomede de overige wekelijksche berichten.

Weekblad voor Indië.

Met betrekking op Indië bevat Nr. 45 de volgende bijdragen: Indisch stedenschoon, door J. L. J. Ezerman (slot). — Oranje en Oost-Indië, door G. B. (vervolg). — Een tochtje naar Oud-Banten (Santam), door v. H. — Het werk van het Leger der Heils (Tehuis voor Indische kinderen). — Weerswaardigheden uit het plantenrijk. Hotel Nongko en de collectie vreemde planten aldaar aanwezig, door M. Buijsman.

Leeszaal Laan van Meerdervoort 187.

Bat. Nieuwsblad t/m. 5 Maart '13.

Locomotief t/m 4 idem.

Soer. Handelsblad t/m. idem.

Sumatrapost t/m. 7 idem.

Sumatrabode t/m. 7 idem.

Sumatra t/m. idem.

Indische Mercur no. 12.

Weekblad voor Indië no. 47.

Handelsberichten v/h. Min. v. Landbouw.

Banier no. 49.

Nederlandsch en Koloniën: Verdere ontwikkeling der Europeesche en der Inlandsche cultuur in Ned.-Indië, door S. P. Ham.

Vereeniging OOST en WEST

Afdeling 's-GRAVENHAGE.

Aan het Bureau LAAN VAN MEERDERVOORT 187, zijn van 10-12 en van 2-4 uur inlichtingen te oekomen omtrent de volgende personen die werk zoeken. Men kan die inlichtingen ook per brief vragen aan den Secretaris der Commissie voor hulp aan werkzoekenden, der heer G. C. A. DE WITT, Reinkenstraat 56.

Eene dame voor het geven van lessen in de Eng. taal.

Twee dames voor het geven van lessen in de Fransche, Duitsche en Engelsche taal; waarvan ééne met hoofdacte middelb. Engelsch en Lager Fransch en Duitsch.

Jonge Dame (diploma Zang en Muziek) voor hulp in huishouden en les geven aan kinderen.

Een heer, oud-onderwijzer Kweekschool voor Inl. onderwijzers, voor het geven van lessen in de Mal. taal.

Eene jonge dame voor het geven van lessen in teekenen en schilderen.

Twee jonge dames voor Gouvernante naar Indië, waarvan ééne H-acte heeft.

Twee dames v. voortlessen, ook van eerstbeginnenden

Vier jonge dames voor kinderjuffrouw naar Indië, waaronder twee die reeds in Indië waren.

Eene jonge dame, bekend met moderne talen, voor machineschrijven en stenographie.

Jongedame, diploma boekhouden en Engelsche handelscorrespondentie en bekend met machineschrijven en stenografie.

Dame, m. l., prot., West-Indische, voor gezelschap bij oude dame of voor waarnemen huishouding.

Indische dienstboden kunnen zich aangeven in LAAN v. MEERDERVOORT 187 voor eene verandering van dienst, of een dienst bij een naar Indië terugkeerende familie; hetzij schriftelijk of mondeling; Voor eene voorloopige opname tot het tijdstip van weder in dienst treden bestaat geen gelegenheid.

Leden van O. en W., geen direct belangh. worden verzocht zoo noodig hunne hulp hierin te willen verleenen.

Acht dames en een heer voor dan lessen

Jonge wed., verpleegster, om met familie, voor toezicht kinderen of verpleging ziekelijke dame, de reis mee naar Indië te maken.

Drie Dames voor waarneming huishouding, ook bij oude dame of heer.

Eene Dame voor zanglessen.

Twee heeren voor het geven van lessen in Maleisch en Javaansch, waarvan één ook in Indisch Staatsrecht.

Eene Dame v. n. geven v. lessen aan spraakgebrekkigen

Eene dame voor 't geven van lessen in de Fransche taal

Eene Dame voor administratieve werkzaamheden.

Twee bekw. linnenaaiers, waarvan een uit naaien gaat van 9-5 uur.

Gep. O.-I. ambt. voor „schrijven van schetsen in Holl. en Ind. bladen (tijdschriften) over Ned. b.v. Friesche en Ind. onderwerpen van verschillenden aard”.

Dame voor ademgymnastiek en hygiënisch spreken.

Beschaafd jong meisje voor hulp aan kinderen om de reis naar Indië mee te maken, liefst in 't najaar.

OPGAVE van Leden der Vereeniging „Oost en West”, die zich beschikbaar stellen voor het geven van privaattlessen in Indische talen.

A. H. J. G. WALBEEHM, Obrechtstraat 363, 's-Gravenhage, {

D. A. P. KOK, Edisonstraat 58, 's-Hage, {

W. F. H. EPKE, v. Slingelandtstraat 151, 's-Hage, {

Mr. E. RIJKE, Witte Singel 46, Leiden, {

H. TH. KAL, Schiedamsche Singel 83, Rotterdam, {

Javaansch.

Maleisch } gediplomeerd.

Javaansch en Maleisch.

Javaansch.

Maleisch.

Madoereesch.

Javaansch.

Madoereesch.

LEDEN, die in deze opgave opgenomen wenschen te worden, kunnen zich opgeven aan den Secretaris der Vereeniging, Heulstraat 17, 's-Gravenhage.

** Bij het INFORMATIE-BUREAU van de Vereeniging „Oost en West”, Heulstraat 17, Den Haag, zijn de navolgende werkjes verkrijgbaar:

a. Jaarverslag der Vereen. 1911, geldelijke verantwoording van het Hoofdbestuur over het jaar 1911, enz.

en

Opgave van de Eereleden, de samenstelling der verschillende besturen en commissies
Prijs: 1 exemplaar f 0.20 en f 0.03 frankeerkosten.

b. Een Boekje over onze Oost voor hen, die er niet geweest zijn, door J. H. en H. B.

Prijs: 1 exemplaar f 0.10, 50 ex. f 2.80;

voor Departementen en Leden der Maatschappij tot Nut van het Algemeen f 2.20 per 50 ex., plus 25 cent voor frankeerkosten.

c. Onze Oost II: iets over den Inlander en zijn Zieleleven, door T. J. BEZEMER.

Prijs: 1 exemplaar 5 cent, 50 ex. f 2.—;

voor Departementen en Leden der Maatschappij tot Nut van het Algemeen f 1.55 per 50 ex., plus 25 cent voor frankeerkosten.

** Bij het INFORMATIE-BUREAU van de Vereeniging „Oost en West”, Heulstraat 17, de Firma MARTINUS NIJHOF, Lange Voorhout 9, Den Haag, en andere Boekhandelaren zijn verkrijgbaar:

a. Onze West:

I. De Kolonie Suriname, door REMAN IRÛS;

II. De Kolonie Curaçao, door M. VICTOR ZWIJSEN, Oud-Rector van het Colegio „Santo Tomás” te Curaçao.
Prijs per exemplaar f 0.25 en f 0.03 frankeerkosten.

b. Staats- en partic. betrekkingen in onze Overzeesche Bezittingen; Werkkring en Vooruitzichten.

No. I. De Bestuursambtenaren in Nederlandsch-Indië.

Prijs: f 0.25 per exemplaar en f 0.02 frankeerkosten.

No. II. De Geëmployeerde bij de Javasuiker-Industrie.

Prijs: f 0.20 per exemplaar en f 0.02 frankeerkosten.

No. III. De Rechterlijke ambtenaar in Nederlandsch-Indië.

Prijs: f 0.15 per exemplaar en f 0.01 frankeerkosten.

No. IV. De Ingenieur in Nederlandsch-Indië.

Prijs: f 0.40 per exemplaar en f 0.03 frankeerkosten.

No. V. De Ambtenaar bij het Boschwezen in Nederlandsch-Indië.

Prijs f 0.20 per exemplaar en f 0.02 frankeerkosten.

No. VI. De Ambtenaar bij het Onderwijs in Nederlandsch-Indië.

Prijs: f 0.25 per exemplaar en f 0.03 frankeerkosten.

No. VII. De Vooruitzichten voor den Nederlandschen arts in Nederl.-Indië.

Prijs: f 0.25 per exemplaar en f 0.03 frankeerkosten.

MAGAZIJN INSULINDE

62 SPUISTRAAT. - Telefoon 3687. - DEN HAAG.

Beslist goedkoopst en solidst adres voor Dames-Heeren- en Kinder-Onderg ed ren. — Onze prijzen zijn ver beneden elke concurrentie.

SPECIAAL INGERICHT voor Indische Families.

WISBRUN & LIFFMANN.
VEENSTRAAT 35-37. Tel. 2503. DEN HAAG.

Dames Modeartikelen.

Zijden stoffen, Fluweelen, Kantstoffen.
Alle soorten Garneeringen, enz.

Balartikelen.

„TRANSVALIA”

PRINS HENDRIKSTRAAT 74, DEN HAAG.

ONDERGOEDEREN
OOK IN ECHT JAEGER.

Telefoon H 7057.

C. P. A. NICOLAÏ

Specialiteit in HEEREN-MODEARTIKELEN

RUIME KEUZE. NIEUWSTE MODELLEN.

DUNKLERSTRAAT 33 HOEK VALERIUSSTRAAT.

Frans van Wijk en Zonen,

24 Vlamingstraat,

- DEN HAAG. -

Huishoudelijke-, Keuken-, Badkamer-
Inrichtingen.

GRANDE MAISON DE MODES.

— Chapeaux Garnis pour Dames et Enfants. —

TELEFOON 3656

FOURNISSEUR DE LA COUR.

Firme SPIT & Cie., PLEIN 17, hoek
Heerenstraat.
LA HAYE.

VACANT

M. VISSER v/h. A. J. RODBARD

Spuistraat 69 - 's-HAGE

Telefoon 5470.

FABRIEK EN MAGAZIJN VAN GOUDEN,
ZILVEREN EN DIAMANTWERKEN.

REPARATIE-INRICHTING.

Brengt een bezoek aan

„BOEATAN”,

Magazijn van

Indische Kunstnijverheid,

Heulstraat, Den Haag.

Vrij entree.

THEE VAN 3-6.

N.V. DE HAAN's Bioscope-Theaters
„OLYMPIA-THEATER“
 ELITE BIOSCOPE
 PRINS HENDRIKPLEIN 3 - Telefoon 6295

ELKE WEEK

SCHITTEREND AFWISSELEND PROGRAMMA

Woensdag, Zaterdag en Zondag MATINÉE.

ENTREE: 50 en 25 Cent voor de MATINÉE'S, f 1.—, f 0.75, f 0.50 en f 0.30 voor de AVOND-VOORSTELLINGEN.

VACANT

VAN SEVENTER & PALUDANUS
 Vlamingstraat 21,
 DEN HAAG - Teleph. 4214.

Eerste klasse en toch het goedkoopst adres voor Heerenkleeding naar maat.
SPECIAAL ADRES voor Uitrustingen.

VRAAGT <i>Krul's</i> HOPJES.	VRAAGT <i>Krul's</i> CHOCOLADE.	VRAAGT <i>Krul's</i> BONBONS.
--	---	---

GALERIES MODERNES

I. DE VRIES

DEN HAAG - Hoogstraat 4
TELEFOON 815.

SPECIALITEIT IN
 GEGARNEERDE EN ONGEGARNEERDE
DAMESHOEDEN

ENORME SORTERING BILLIJKE PRIJZEN

Indisch Restaurant

Vereeniging „OOST EN WEST“
 LAAN v. MEERDERVOORT 187
 Telefoon 2655.

INDISCHE KOKKIE

GROOTE VERScheidenheid van
OOSTERSCHE GERECHTEN.

ZORGZAME EN ZINDELIJKE BEREIDING VERZEKERD,
 BILLIJK TARIEF.

TJOBALAH SATOE KALI,
 TEMTOENANTI DATANG KEMBALI

Plat du Jour à f 1.50.
 Diners vanaf f 1.75.

Uitzending van allerlei Schotels
 en Gebakken met verhooging van
 :: bezorgloon. ::

INDIË

Families die eerlang naar Indië vertrekken, of zij, die repatriëren, vinden in onze Firma steeds een vertrouwd en goedkoop adres. Wij verscheppen **wekelijks groote zendingen** en zijn daardoor in staat, **minstens 40 pCt beneden** de prijzen in Indië te leveren.

Enkele artikelen uit onze groote collectie.

Fijne Ind. Flanel f 7.95 (30 el)	Graslinnen (Spreiengoed)
Souple Shirting „ 11.95 (54 el)	162 cM. f 18.75 (42 el)
Reformstof f 5.90, f 7.—, f 8.90 (30 el)	180 „ „ 22.80 (42 el)
Badhanddoeken f 6.50, f 7.90 (doz.)	200 „ „ 26.80 (42 el)
Badstof 70 cM. br. f 0.46 per (el)	250 „ „ 46.— (48 el)
	Witte Handdoeken f 2.75 (doz.)

Reclame-Dril voor Heeren-Costumes f 0.46 per yard.
 Rolsloopen f 6.95. Lingeries. Beddelakens.

FIRMA H. BONEFAAS, *Hengelo (O.), Den Haag, Beeklaan 466.* **Fabriek en Export.**

GROBBE = COMESTIBLES.

Bankastraat - Fr. Hendriklaan - Theresiastraat.

GRANDS MAGASINS A LA BELLE DENTELLIÈRE

156 NOORDEINDE - DEN HAAG

Echte Kanten en Kunstnaaldwerken

Bezichtiging geheel vrij ::
 Geopend van Maandag tot Vrijdag

KANTEN VOOR KABAYA'S
 WASCHECHTE LINTEN

INSCHRIJVINGSBILJET.

Ondergeteekende wenscht in te schrijven

voor het hulp- of ondersteuningsfonds der Vereen.

„Oost en West“: f.....

NAAM:

WOONPLAATS:

Inzenden aan het Hoofdbureau van „Oost en West“, Heul-
 straat 17, Den Haag.

Wie een NAAIMACHINE nodig heeft en
 geene „SINGER“ koopt,
 benadeelt zichzelf.

Aan nevenstaand uithangbord zijn de winkels
 te herkennen, waar **INDERDAAD SINGER-**
 Machines verkocht worden.

SINGER-MAATSCHAPPIJ,

AMSTERDAM, KALVERSTRAAT 60-62.

Overall Depôts.

Maison Spéciale de Trousseaux et Layettes
 Noordeinde 6 **BERNARD DRABBE** DEN HAAG
 vis à vis Plaats Telefoon 2162.

Specialiteit Indische Uitrustingen

Dunne Lingerie's, Katoenen Damast Tafelgoed, Bedlakens, Sloo-
 pen en Goelings in gegarandeerde Indische Maten :::

BOEKJES MET VOLLEDIGE OPGAVE GRATIS

NEDERLANDSCHE ELECTRISSCHE OXIGENOL of NATUUR WASSCH-, BLEEK- en STRIJKINRICHTING.

INGERICHT VOLGENS DE EISCHEN DES TIJDS

J. NIEUKERKE, van Diemenstraat 87.

OXIGENOL is zuurstof, vervangt CHLOOR.

Volgens Dr. FURNEÉ's Scheikundige verklaring geheel onschadelijk. Tast de Vezel van het te wasschen Goed niet aan. Ook niet schadelijk voor Gekleurde of Witte Goederen. Apreteeren van alle soorten GORDIJNEN. Wasschen van DEKENS en SPREIEN.

VACANT

Firma J. M. J. VAN WIELIK,

Noordeinde 9 en Hartogstraat 1,

LEVERANCIERS VAN

**BINNEN- EN BUITENLANDSCHE
DECORATIËN EN ORDELINTEN
's-GRAVENHAGE.**

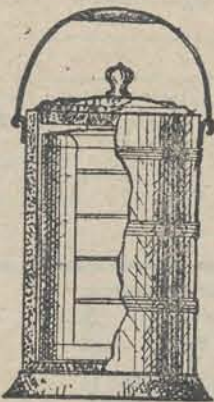
A. A. BOLT = CONFISEUR
PATISSIER

HOFLEVERANCIER.

BANKASTRAAT 4c, 4d, 4e, 4f - 's-GRAVENHAGE.

ECHTE INDISCHE SPEKKOEK.

Ook verkrijgbaar in „BOEATAN”, Heulstraat 19.

Model Warm Etendrager.

CROES & Co., Fabrikanten, Spui 231-233, Den Haag, Tel. 3709.

Grossiers in diverse artikelen.

Verzenden naar Oost en West **Huishoudelijke Artikelen.**
NIEUW MODEL WARM ETENDRAGER voorzien van dubbele isoleerende wanden voor uitzending van Warm blijvende diners.

	2	4	6	8	persoons
dezelve met aluminium binnenwerk	14	16	18	22	cM. binnenwerks
Bijbehorende stellen Schaaltjes en Dekfels	f4.—	f4.50	f5.—	f6.—	per stuk, f6.— f6.75 f7.50
Email			f2.25	f2.50	f3.— f3.50 per stel.
Aluminium			-3.25	-3.75	-4.25 -5.25
Aluminium Tusschendeckels			-1.—	-1.25	-1.50 -1.75

Bijzondere maten volgens opgave.
Hooikisten volgens opgave. - Rood koperen Marmieten, Braadsleden enz.
Gaalvaniseerde, Zinken en Aluminium HOENDERPARK-ARTIKELEN alles onder garantie van deugdelijke afwerking.
Vraag Prijscourant.

Brengt een bezoek aan BOEATAN.

H. W. v. d. H. en I. M.

VERSCIJNT IN 4 VERSCHILLENDE ÉDITIES.

Is U reeds geabonneerd? Zoo niet, lees dan dit oordeel!

Ieder verstandig man beschouwt het luttel bedrag voor een abonnement, als het aangenaamste en meest vruchtdragend leergeld, wegens de vele zakenkennis, die hij wekelijks uit het weekblad opdoet en het nuttig nieuws, dat hem 13 x voor 55 cts. wordt geboden.

Geef uw beroep en duidelijk adres op en U ontvangt fo. en gratis een proefnr. van het vakblad in uw bedrijf.

Administratie van het Weekblad,
AMSTEL 18, AMSTERDAM.

**Weekblad
voor Indië**

onder Hoofdredactie van

M. VAN GEUNS, te SOERABAJA

Prijs per 3 maanden f 2.50

Men kan zich abonneren bij den
agent voor Nederland: Uitgevers
Maatsch. „Het Gemeenschappelijk
belang” Nieuwe Molstraat 20,
DEN HAAG

Fournisseurs
de S. M. la Reine.

Fournisseurs
de S. M. la Reine Mère.

Specialité de SOIERIES.

Lainages, Cotons,
Dentelles.

ROBES MI-CONFECTIONNÉES,
Dentelles de Bruxelles Véritables.

Téléphone 2155.

Maison de Nouveautés

Compagnie

Lyonnaise

9 Kneuterdijk

LA HAYE.

NEDERLANDSCHE VEGETARIERSBOND.

Secretariaat: Wilhelminastraat 105, Den Haag.

Administratie: Koepoortsweg 107, Hoorn.

Vegetarisch Bureau en Brochurehandel: **FELIX ORTT,**
Soest, waar alle inlichtingen over Vegetarisme, den
Bond en zijn streven gaarne worden verstrekt en
alle drukwerken te verkrijgen zijn.

LIJSTEN VAN BOEKEN GRATIS

Leest het maandelijksch orgaan „VEGETARISCHE BODE”
onder redactie van FELIX ORTT; abonnementsprijs f2.— p. jaar.
F. ORTT. Bekroond Propagandageschrift, 5 cents;
Brieven over gezondheid, 10 cents; Het vegetarisme
bezien van de economische en de ethische zijde,
5 cents; Drankzucht en hoe die tegen te gaan,
10 cents. — **LEO TOLSTOY.** De eerste stap, 10 cts.
— Kookboek van Mevr. VALK, f1.25.